

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintä- ministeriön tilinpäätös vuodelta 2014

Liikenne- ja viestintäministeriön

visio

Hyvinvointia ja kilpailukykyä hyvillä yhteyksillä.

toiminta-ajatus

Liikenne- ja viestintäministeriö edistää väestön hyvinvointia ja elinkeinoelämän kilpailukykyä. Huolehdimme toimivista, turvallisista ja edullisista yhteyksistä.

arvot

Rohkeus
Oikeudenmukaisuus
Yhteistyö

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2014

Sisällys

1. Toimintakertomus	2
1.1 Johdon katsaus.....	2
1.2 Vaikuttavuus	4
1.2.1 Viestintäpolitiikka.....	6
1.2.2 Liikennepolitiikka	9
1.2.3 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	12
1.3 Tuotokset ja laadunhallinta	15
1.3.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	15
1.3.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	16
1.3.2.1 Ministeriön yhteiset	16
1.3.2.2 Säädosvalmistelu	18
1.3.2.3 Tutkimus	18
1.3.2.4 Viestintä ja sidosryhmäyhteistyö.....	19
1.3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	19
1.4 Toiminnallinen tehokkuus.....	21
1.4.1 Toiminnan tuottavuus.....	21
1.4.2 Toiminnan taloudellisuus.....	21
1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	23
1.4.4 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus	23
1.5 Tilinpäätösanalyysi	24
1.5.1 Rahoituksen rakenne.....	24
1.5.2 Talousarvion toteutuminen.....	26
1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma	29
1.5.4 Tase.....	30
1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	31
1.7 Arviointien tulokset	32
1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	32
2. Talousarvion toteutumalaskelma	33
3. Tuotto- ja kululaskelma.....	37
4. Tase	38
5. Liitetiedot.....	39
6. Allekirjoitukset	49

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Viestintä

Viestintä- ja ICT-sektorin merkitys yhteiskunnan toimivuudessa on kiistaton. Tieto- ja viestintäteknologian tarjoamat mahdollisuudet lisäävät yhteiskunnan potentiaalista suorituskykyä ja tulevat tuottavuushypyt saavutetaan nimenomaan digitaalisessa taloudessa. Nykyistä kehitystä leimaavat digitaalisen tiedon määrä ja laskentatehon kasvu samalla, kun tiedon keräämisen, varastoinnin ja käsittelyn kustannukset alenevat koko ajan. Digitaalinen liiketoiminta kasvaa vahvasti erityisesti mobiiliympäristössä ja yleisestikin palveluiden osuus taloudesta kasvaa. Digitaalisen yhteiskunnan toimintaympäristö on globaali, toisaalta yhteisöllisyyden merkitys lisääntyy koko ajan. Tietoturvaan ja yksityisyyden suojaan liittyvät kysymykset korostuvat. Olennaista on toteuttaa toimenpiteitä, joilla parannetaan luottamusta digitaalisiin palveluihin ja teknologian mahdollistamiin uusiin toimintatapoihin. Muuttuva toimintaympäristö edellyttää julkisen ja yksityisen sektorin sitoutumista uudenlaisen yhteistyön tekemiseen, jonka avulla käännetään yhteiskunnalliset ja kilpailun haasteet mahdollisuuksiksi.

Toimintavuonna on toteutettu ministeriön omaa viestintäpolitiikan älystrategiaa (KIDE-hanke), jolla tavoitellaan digitaalisen kehityksen laaja-alaista haltuunottoa. Ministeriö on myös koordinoitunut älystrategioiden laadintaa valtioneuvostotasolla. Hankkeen teemoja ovat huippulaa-tuinen ICT-infrastruktuuri, avoin data, pilvipalveluiden kehitys, start up -toiminta, vihreä ICT, työn uudet muodot sekä ICT-tutkimuksen vahvistaminen. Erityistä huomiota on kiinnitetty suurten tietomassojen (big data) hyödyntämisen mahdollisuuksiin sekä palvelinkeskusinvestointien houkuttelemiseen maahamme.

Kertomusvuonna toteutettiin viestintäpolitiikkaa hallitusohjelman mukaisesti. Koko sähköisen viestinnän kentän kattava lainsäädäntöuudistus hyväksyttiin toimintavuonna ja uusi tietoyhteiskuntakaari tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Median innovaatiotukeen varattiin yhteensä 30 miljoonan euron rahoitus vuosille 2015 ja 2016. Lisäksi Laajakaista kaikille -hankkeelle eli nopeiden laajakaistayhteyksien rakentamiseen haja-asutusalueille osoitettiin lisärahoitusta 5,5 miljoonaa euroa. Nopeiden laajakaistayhteyksien rakentaminen ja ulkomaanyhteyksien parantaminen ovat edenneet. Myös uudet neljännen sukupolven matkaviestinverkot on otettu käyttöön ja niiden peitto laajenee asteittain kattamaan lähes koko väestön. Viestintävirastoon perustettu kyberturvallisuuskeskus puolestaan vahvistaa sähköisen viestinnän turvallisuutta.

Viestinnän toimiala on nopeassa ja monitasoisessa muutoksessa, eikä tämän muutoksen ennakointi, merkityksen ymmärtäminen ja tarvittaessa nopea muutokseen reagoiminen ole helppo tehtävä. Digitaaliseen kehitykseen vaikuttavat vahvasti globaali kehitys ja trendit, joihin ei kansallisilla toimenpiteillä ole juurikaan mahdollista vaikuttaa. Tämä kokonaisuus muodostaa vaikeasti hallittavan ja yllätyksellisen toimintaympäristön, johon viestintäpolitiikalla vaikutetaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kansallisen politiikan tulee olla vahvuksien korostamista ja heikkouksien korjaamista. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitettävä vaikuttamiseen EU:n tasolla ja kansainvälisessä verkostoyhteistyössä. Viestintäpolitiikassa yhteistyötä sähköisen viestinnän alalla on vahvistettu aikaisemmasta.

Liikenne

Vuoden 2014 aikana tiedon hyödyntämistä ja digitalisaatiota on edistetty voimakkaasti ministeriön toimin. Erityisesti on edistetty kokonaisvaltaista liikenne palveluna -konseptia ja liikenteen palvelumarkkinoiden kehittymisen mahdollisuuksia. Erittäin merkittävä eurooppalainen älyliikennetapahtuma ITS Europe järjestettiin Helsingissä kesäkuussa 2014. Kongressin yhteydessä pidettiin ministeritason tapaaminen, johon osallistui muun muassa EU:n liikennekomissaari. Kongressissa Suomi sai paljon kansainvälistä näkyvyyttä liikenne palveluna -ajattelulle. Tiedon avaaminen on edennyt etuajassa ja sähköisten palveluiden kehittäminen on edennyt tavoitteiden mukaan.

Kokeilualustaksi perustetussa Liikennelabra-hankkeessa on toteutettu uusia markkinalähtöisiä toimintamalleja liikennetiedon hankkimiseksi sekä pilotoitu tieliikenteen uusia sähköisiä palveluja ja luotu yhteiset pelisäännöt kaupallisten palveluiden tarjoamiseksi yhteiseltä yksityisen sektorin palvelualustalta. Oikeudenmukaista ja älykästä liikennettä selvittäneen työryhmän esitystä kokeiluun etenemisestä tuettiin laajasti vuonna 2014 järjestetyllä lausuntokierroksella ja sen pohjalta Liikennelabra-hankkeessa testattiin maksamisjärjestelyjen teknisiä ratkaisuja ja valmiuksia.

Henkilökuljetusten uudistamistyötä on jatkettu liikenne- ja viestintäministeriön asettaman ohjausryhmän johdolla. Hankkeessa on edistetty uusien palveluiden syntymistä liikennemarkkinoille ja digitalisaation hyödyntämistä matkojen yhdistelyssä kartoittamalla soveltuvia kokeiluja. Joukkoliikennelain toimeenpanon seuranta on jatkettu ja toimintaympäristön muutokseen on pyritty vastaamaan lainsäädäntöä kehittämällä.

Liikenteen, maankäytön ja asumisen yhteensovittamista alueiden elinvoimaisuuden sekä kestävän kasvun tukemiseksi on jatkettu MAL-aiesopimusmallin pohjalta. Suurten infrahankkeiden rahoituksesta ja siihen liittyvästä kuntien kaavoitus- ja asuntorakentamisvelvoitteesta laadittiin 2014 valtion periaatepäätös.

Liikennepolitiikan toimin on pyritty etsimään keinoja tukea myös teollisuustoimintaa. Vuoden 2014 aikana valmistuivat meriliikenne- ja lentoliikennestrategia. Meriliikennestrategiassa on luotu Suomen taloutta, elinkeinoelämää ja työllisyyttä palveleva sekä ympäristövaatimukset ja turvallisuus huomioon ottava näkemys vuosille 2014–2022. Merenkulkualan valmistautumista vuoden 2015 alussa voimaan tulevaan rikkidirektiiviin edistettiin myöntämällä ympäristöinvestointitukea varustamoiden rikkipesuri- ja muihin muuntoinvestointeihin sekä puolittamalla tilapäisesti väylämaksu. Öljyn hinnan voimakas lasku heijastui loppuvuodesta suotuisasti merenkulun lisäksi myös tieliikenteen kuljetusten polttoainekuluihin.

Vuoden aikana on viety eteenpäin vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevan direktiivin valmistelua ja täytäntöönpanoa. Liikenteen ympäristöasiain neuvottelukunnan alla toimiva ad hoc -työryhmä on vuoden aikana valmistellut direktiivissä edellytettyä kansallista suunnitelmaa jakeluverkosta. Öljyriippuvuuden pienentämistä on lisäksi edistetty merenkulun LNG:n käytön, sähköisen liikenteen ja kotimaisella polttoaineella kulkevien Flexfuel-autojen käyttöä.

Tieliikenteen turvallisuuskehitys jatkui myönteisenä vuonna 2014. Vuoteen 2013 verrattuna tieliikenteessä menehtyi 33 vähemmän eli 223 ihmistä (-12,8 %). Vähennys on Euroopan vertailussa kärkitasoa. Vuoden aikana on jatkettu tieliikenteen turvallisuussuunnitelman ja liikenneturvallisuutta koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen toteuttamista. Tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta on viety eteenpäin poikkihallinnollisesti ja kansalaisia eri tavoin osallistamalla. Arviointikaudella toteutettiin tutkimus tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneiden lukumäärätietojen selvittämiseksi EU-kriteerien mukaisesti ja sen pohjalta käynnistyy vuosittainen raportointi komissiolle.

Vuoden aikana kirkastettiin liikennepolitiikan kansainvälisen ja EU-vaikuttamisen kärjet. Suomen keskeiset EU- ja kansainvälisen vaikuttamisen prioriteetit koskivat liikenne palveluna -ajattelua (ml. infrastruktuuri uusien liikennepalveluiden mahdollistajana, älyliikenne ja liikenteen digitalisaatio), liikenteen vaihtoehtoisia polttoaineita ja puhtaita teknologioita, arktista osaamista sekä parempaa sääntelyä. Näitä tavoitteita edistettiin valtiosuhteitasoilla vierailulla Kaliforniaan (USA) ja johtoryhmätason vierailuilla Detroitiin (USA) ja Etelä-Koreaan. Lisäksi johtoryhmä teki kaksi menestyksekkästä EU-vaikuttamismatkaa Brysseliin. Suomen ja Venäjän välisiä liikennesuhteita on vuonna 2014 ylläpidetty säännöllisten yhteistyöryhmien ja tapaamisten muodossa. Maiden välillä allekirjoitettiin valtiosopimukset kansainvälisen tieliikennesopimuksen muutoksesta sekä jäänmurtoyhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta Itämerellä.

Hallinnon kehittäminen

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tulohajauksen kehittäminen on ollut yksi hallinnonalan vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman kärkihanke. Ministeriö on yhdessä hallinnonalan virastojen ja laitoksen kanssa kehittänyt hallinnonalaansa tulohajaukseltaan strategisemmaksi, yhtenäisemmäksi, poikkihallinnollisemmaksi ja keveämmäksi painottaen henkilöstön merkitystä tuloksen tekijänä. Eri foorumien työskentely ja yhteistyö on kehittynyt vuorovaikutteisemmaksi.

Hallinnonalan tulohajauksen kehittämistyöryhmän loppuraportti valmistui lokakuussa 2014. Loppuraportti sisältää hallinnonalatasoisten ehdotusten lisäksi koko valtionhallintoa koskevia kehittämisehdotuksia ja -suosituksia. Hallinnonalatasoisia ehdotuksia on viety eteenpäin osana hanketta. Osan ehdotusten jalkauttamiseksi on perustettu liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tulohajausverkosto. Valtiokonsernia koskevia kehittämisehdotuksia on viety eteenpäin.

1.2 Vaikuttavuus

Ministeriön toiminnalle asetetut tavoitteet perustuvat seuraaviin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin.

Taulukko 1. Liikenne- ja viestintäministeriön yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen (arvosana-asteikko: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä)¹

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	Arvosana	Analyyysi
Matka- ja kuljetusketjut toimivat sujuvasti ja turvallisesti hyvinvointia ja kilpailukykyä edistäen.	Hyvä	Vuoden aikana on edistetty erityisesti liikenne palveluna (MaaS)-konseptia, jossa tietoa ja digitaalisuutta hyödyntämällä luodaan saumattomasti yhteentoimiva ja kestävä liikennejärjestelmä sekä käyttäjälähtöisiä liikenne- ja kuljetuspalveluita yhteistyössä julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja käyttäjien kesken. Liikenneturvallisuudessa Suomi on saavuttanut Euroopan kärkimaita ja on 10 parhaan maan joukossa. Tieliikenteessä kuolleiden määrä oli vuonna 2014 historian alhaisin.
Liikennejärjestelmän toimintavarmuus paranee.	Hyvä	Toimintavarmuuden ylläpito ja kehittäminen ovat hyvällä tasolla. Itäisen Suomen toimintavarmuus on tehtyjen toimien johdosta aiempaa paremmalla tasolla.
Joukkoliikenteen palvelutasoa parannetaan, tavoitteena matkustajamäärien kasvu ja yksityisautoilun vähentäminen. Erityisen huomion kohteena on raideliikenteen lisääminen ja palvelutason parantaminen.	Hyvä	Liikenne- ja viestintäministeriö on jatkanut joukkoliikennelain toimeenpanon seurantaa ja pyrkinyt vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin lainsäädäntöä kehittämällä. Liikenne- ja viestintäministeriö on myös jatkanut valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti henkilökuljetusten uudistamista.
Suomi on liikenneturvallisuudeltaan Euroopan parhaiden maiden joukossa. Tieliikenteen turvallisuus paranee jatkuvasti.	Hyvä	Suomi on saavuttanut Euroopan kärkimaita ja on 10 parhaan maan joukossa. 2014 tieliikenteessä kuolleiden määrä oli historian alhaisin.

¹ Erinomainen: tavoitteet on ylitetty; hyvä: tavoitteet on saavutettu oleellisin osin; tyydyttävä: kaikkia tavoitteita ei ole saavutettu; välttävä: tavoitteet on jäänyt saavuttamatta merkittävilta osin.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	Arvosana	Analyysi
Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään Suomen kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Liikenteen terveydelle ja luonnolle aiheuttamat haitat minimoidaan.	Hyvä	Kotimaan liikenteen khk-päästöt ovat vuoden 2008 jälkeen pääsääntöisesti pienentyneet. Suotuisaan kehitykseen vaikuttaa pääasiallisesti kolme eri tekijää: liikennesuoritteiden kasvu on viime vuosina pysynyt hyvin kohtuullisena, jopa negatiivisena; biopolttoaineiden käyttö liikennesektorilla on lisääntynyt ja uusien henkilöautojen ominaispäästöt ovat pienentyneet.
Liikennejärjestelmän ylläpidon ja kehittämisen sekä liikennetoimialan toiminnan tehokkuus paranee käyttäen hyväksi monipuolisesti erilaisia keinoja mm. tieto- ja viestintäteknologiaa.	Hyvä	Vuoden aikana on edistetty erityisesti kokonaisvaltaista liikenne palveluna -konseptia. Kyseessä on uusi toimintatapa, jossa tietoa ja digitalisaatiota hyödyntämällä luodaan yhteistyössä julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja käyttäjien kesken käyttäjälähtöisiä liikenne- ja kuljetuspalveluita tuottava saumattomasti yhteentoimiva ja kestävä liikennejärjestelmä.
Viestinnän ja tietoyhteiskunnan peruspalvelut ja niiden turvallisuus on varmistettu.	Hyvä	Laissa säädetty yleispalvelujen (posti, puhelu, laajakaista) taso koko maassa on likimain säädösten edellyttämällä tasolla. Viestintäverkkojen ja -palveluiden toimivuudessa ja häiriöttömyydessä ei ole merkittäviä ongelmia. Laajakaistahanke etenee, mutta hankkeelle osoitetun julkisen rahoituksen taso ei ole riittävä vireillä ja suunnitteilla olevien hankkeiden toteutumisen varmistamiseksi.
Monipuolisia, korkealaatuisia ja kohtuuhintaisia viestintä- ja tietoyhteiskuntapalveluita on saatavilla koko maassa.	Hyvä	Viestintäpalveluiden hinnat ovat Suomessa kansainvälisesti mitattuina edullisia. Laajakaistaliittymien keskimääräinen nopeus ja liittymien määrä ovat edelleen kasvaneet. Kotimainen sisältötarjonta on säilynyt monipuolisena.
Tieto- ja viestintäteknologiaa ja digitaalisia palveluita käytetään täysimääräisesti yhteiskunnan toimivuuden, kansalaisten hyvinvoinnin ja yritysten kilpailukyvyn edistämiseksi.	Hyvä	Internet- ja pilvipalveluiden merkitys Suomen taloudessa kasvaa. Kuluttajien tyytyväisyys palveluihin on hyvällä tasolla ja käyttö lisääntyy. Yritysten mahdollisuudet luoda ja hyödyntää sähköisiä palveluita on parantunut. Suomessa on erinomaiset edellytykset hyötyä digitalisoitumiskehityksessä, mutta sen hyödyntäminen on vielä alkuvaiheessa.

1.2.1 Viestintäpolitiikka

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut monivuotiset toiminnalliset tulostavoitteet vuosille 2014–2015 yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi. Seuraavassa raportoidaan monivuotisten tulostavoitteiden toteutuma-arviot vuoden 2015 loppuun.

Taulukko 2. Viestinnän peruspalvelut

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Viestintäverkot ja -palvelut toimivat laadukkaasti ja häiriöttömästi. Viestintäverkkojen vakavien vikatilanteiden määrä on alhainen.		<p>Sähköisen viestinnän lainsäädäntö on uudistettu. Uuden tietoyhteiskuntakaaren nojalla annetut asetukset tulivat voimaan vuoden 2015 alussa. Tietoyhteiskuntakaaren toimeenpanoa seurataan.</p> <p>Kansainväliseen ja EU-tasoiseen tietoturvallisuusyhteistyöhön on osallistuttu ja vaikutettu aktiivisesti. Tietoturvan merkitys korostuu edelleen ja sen edistäminen edellyttää entistä strategisempaa otetta. Jatkossa toteutetaan toimenpiteitä, jolla edistetään luottamuksen lisäämistä internetiin.</p> <p>Itämeren merikaapelihankkeen toteuttaminen on varmistettu yhteistyössä VNK:n kanssa. Koillisväylän kaapelin toteuttamista on edistetty.</p> <p>Yleisradio Oy:n rahoitukseen liittyvät toimenpiteet on toteutettu.</p>
Laissa säädettyt yleispalvelut ovat kaikkialla saatavilla koko maassa.		<p>Sähköisen viestinnän yleispalvelua koskevat säännökset sisältyvät vuoden 2015 alusta voimaan tulleeseen tietoyhteiskuntakaareen.</p> <p>Yleispalvelun käsitettä on laajennettu, kansalaisten tietoisuutta yleispalveluun liittyvistä oikeuksista lisätty, yleispalvelua koskevaan EU-yhteistyöhön osallistuttu ja teleyrityksille asetettu velvoite markkinoida laajakaistayleispalvelua. Kevään 2015 aikana tarkistetaan yleispalvelulaajakaistan nopeusvaatimusta.</p> <p>Postitoiminnan kehitystä on seurattu, tarvetta erityisiin toimenpiteisiin yleispalvelun rahoituksen turvaamiseksi ei ole ilmennyt.</p>
Haja-asutusalueiden laajakaistahanke etenee sujuvasti.		<p>Laajakaistahanke etenemistä on koordinoitu ja tehty laajalaisesti yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.</p> <p>Laajakaistahankeesta on laadittu väliarviointi ja valtioneuvoston periaatepäätöksen tarkistus. Laajakaistahankeeseen sujuvoittamiseksi tarvittavat lainsäädäntömuutokset on toteutettu ja hankkeelle on osoitettu lisärahoitusta. Jatkossa tulee varmistaa Viestintäviraston resurssit tukihakemusten käsittelyyn, maksatukseen ja valvontaan vuodesta 2016 lähtien.</p> <p>Jatkossa toimeenpannaan laajakaistayhteyksien yhteisrakentamisdirektiivi.</p>

Taulukko 3. Viestinnän markkinat

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Viestintäpalveluiden hinnat ovat Suomessa kansainvälisesti edullisia.		<p>Viestintämarkkinoiden kilpailuympäristön toimivuutta edistävät säännökset sisältyvät vuoden 2015 alusta voimaan tulleen tietoyhteiskuntakaareen.</p> <p>Ns. 800 megahertsin taajuusalueen huutokaupan tuloksen perusteella myönnettyjen kolmen toimiluvan mukaiset neljännen sukupolven matkaviestinverkot on otettu käyttöön 2014 aikana.</p> <p>Antennitelevision verkkotoimilupien julistaminen haettavaksi on valmisteltu ja toimiluvat myönnetään 2015 aikana.</p> <p>Jatkossa korostuu kansainvälinen vaikuttaminen neuvoteltaessa taajuuksista, EU:n televiestinnän sisämarkkinoita koskevasa asetuksesta sekä hyvän sääntely- ja toimintaympäristön muodostamisen edellytyksistä.</p>
Laajakaistaliittymien keskimääräinen nopeus kasvaa.		<p>Laajakaistaliittymien keskimääräinen nopeus on kasvanut. Viestintä- ja postipalveluiden laatua on edistetty lainsäädännön ja toimilupasäätelyn keinoin. Televisio- ja radiotarjonnan uusien jakeluteiden syntyä sekä matkaviestinverkkojen sisätilakuuluvuutta on edistetty.</p> <p>Vuonna 2015 jatketaan huippunopean laajakaistan toimenpideohjelman toteuttamista, lisätään tietoisuutta laajakaistaliittymien kaupallista tarjontaa taajama-alueilla, joilla on markkinapuutteita. Lisäksi kiinnitetään huomiota langattomien viestintäverkkojen kuuluvuuteen (matalaenergiatalot, tuulivoimalojen häiriöt, junakuuluvuus).</p>
Kaupallinen televisiotarjonta säilyy monipuolisenä.		<p>Toimilupajärjestelmän uudistaminen sisältyy vuoden 2015 alussa voimaan tulleeseen tietoyhteiskuntakaareen. Uuden linjauksen mukaisia periaatteita toimilupapäätöksissä on sovellettu vuonna 2014.</p> <p>Sähköisen median viestintäpoliittisessa ohjelmassa päätettyjä toimia on edistetty, televisio- ja radiotarjonnan paranemisesta on huolehdittu ohjelmistotoimiluvilla ja radion elinvoimaisuuden turvaamiseksi on laadittu toimenpideohjelma.</p> <p>Lehdistön sopeutumista toimintaympäristön muutoksiin on edistetty osoittamalla julkista rahoitusta median innovaatioihin (median innovaatiotuki 30 miljoonaa euroa vuosille 2015–2016).</p>

Taulukko 4. Sähköiset palvelut

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Internet-palveluiden osuus BKT:sta kasvaa.		<p>Vuoden 2015 alusta voimaan tuleva tietoyhteiskuntakaari ajantasaistaa ja yhtenäistää sähköisen viestinnän säännökset ja luo edellytyksiä digitaalisten palveluiden kehitykselle.</p> <p>Viestintäpolitiikan älystrategiaa (KIDE) on toteutettu aktiivisesti ja älystrategioiden valmistelua valtioneuvostossa on koordinoitu.</p> <p>Jatkossa hyödynnetään FinICT-verkostoa ja edistetään tarvittaessa ICT2015-hankkeita entistä enemmän. Toimeenpannaan pilvipalveluiden testaus- ja kehitysympäristön (Palvelupaja FORGE) perustamisen tilanteen edellyttämät toimet.</p>
Kuluttajien tyytyväisyys sähköisiin palveluihin kasvaa.		<p>Tietoyhteiskuntakaaren voimaantulo luo edellytyksiä kuluttajien tyytyväisyyden lisäämiseksi sähköisiin palveluihin. Sähköisen tunnistamisen kehittymiselle on luotu edellytykset lainmuutoksella.</p> <p>Jatkossa vaikutetaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla yksityisyyden suojan ja sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden huomioimiseen sekä verkkotunnuslain muuttamiseen.</p>
Yritykset käyttävät enemmän sähköisiä palveluita.		<p>Tietoyhteiskuntakaari parantaa yritysten mahdollisuutta luoda ja käyttää enemmän sähköisiä palveluita. Sähköisen tunnistamisen kehittymiselle on luotu edellytykset lainmuutoksella.</p> <p>Jatkossa edistetään suurten tietoaaineistojen hyödyntämistä, pilvipalveluliiketoiminnan kasvua ja konesali-investointien sijoittumista maahan. Lisäksi vaikutetaan EU:n digitalisatiopolitiikan valmisteluun ja toimeenpanoon.</p>

1.2.2 Liikennepolitiikka

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut seuraavat monivuotiset toiminnalliset tulostavoitteet vuosille 2014–2015 yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi. Seuraavassa raportoidaan monivuotisten tulostavoitteiden toteutuma-arviot vuoden 2015 loppuun.

Taulukko 5. Liikennejärjestelmän palvelutaso
(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Liikennepolitiikan linjausten, toimien ja ohjelmien valmistelua, työkaluja ja tietopohjaa on kehitetty aiempaa asiakaslähtöisemmäksi, vaikuttavammaksi ja Suomen elinvoimaisuutta sekä kasvua vahvistavaksi.		Vuoden aikana on edistetty erityisesti kokonaisvaltaista liikenne palveluna -konseptia. Kyseessä on uusi toimintatapa, jossa tietoa ja digitalisaatiota hyödyntämällä luodaan yhteistyössä julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja käyttäjien kesken käyttäjälähtöisiä liikenne- ja kuljetuspalveluita tuottava, saumattomasti yhteentoimiva ja kestävä liikennejärjestelmä. Käynnistettiin meriliikennestrategian jatkotoimet ja valmisteltiin lento- ja meriliikennestrategia. Lisäksi kehitettiin tulosohjauksen ja strategisen toiminnan yhteensovittamista.
Liikenteen hinnoittelua on kehitetty ohjaamaan ja tehostamaan liikennejärjestelmän käyttöä.		Eri liikennemuotojen hinnoittelun periaatteita koskeva selvitys on käynnistetty. Oikeudenmukaista ja älykästä liikennettä selvittäneen työryhmän raportti oli lausunnolla. Työryhmä esitti, että Suomessa voisi olla syytä edetä autoilun verotuksessa kokeiluiden kautta kohti kilometriveron käyttöönottoa. Suurin osa lausunnonantajista tuki työryhmän ehdotusta kokeiluiden kautta etenemisestä.
Liikenteen, maankäytön ja aluekehittämisen yhteensovittamista on jatkettu.		Valtakunnallisen aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuvaa on laadittu yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa (YM, TEM, VM, MMM). Työ valmistuu vuoden 2015 puolella. Liikenteen, maankäytön ja asumisen yhteensovittamista alueiden elinvoimaisuuden sekä kestäväen kasvun tukemiseksi on jatkettu MAL-aiesopimusmallin pohjalta. Metropolihallinnon kehittämiseen sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen on osallistuttu aktiivisesti. Pääkaupunkiseudun suurten infrahankkeiden rahoituksesta ja siihen liittyvästä kuntien kaavoitusvelvoitteesta asuntorakentamiseen tehtiin vuonna 2014 valtioneuvoston periaatepäätös.
EU- ja kansainvälisten asioiden, ml. kahdenväliset suhteet erityisesti Venäjän kanssa, valmistelu on laaja-alaista ja vaikuttavinta relevantteilla foorumeilla oikea-aikaista, koordinoitua ja tehokasta.		Erittäin merkittävä eurooppalainen älyliikennetapahtuma ITS Europe järjestettiin Helsingissä kesäkuussa 2014. Kongressissa Suomi sai paljon kansainvälistä näkyvyyttä liikenne palveluna -ajattelulle. Kongressin yhteydessä pidettiin ministeritason tapaaminen, johon osallistui mm. EU:n liikennekomissaari. Vuoden aikana kirkastettiin liikennepolitiikan kansainvälisen ja EU-vaikuttamisen kärjet. Suomen keskeiset EU- ja kansainvälisen vaikuttamisen prioriteetit koskivat liikenne palveluna -ajattelua (ml. infrastruktuuri uusien liikennepalveluiden mahdollistajana, älyliikenne ja liikenteen digitalisaatio), liikenteen vaihtoehtoisia polttoaineita ja puhtaita teknologioita, arktista osaamista sekä parempaa sääntelyä. Näitä tavoitteita edistettiin valtiosihteeritason vierailulla Kaliforniaan (USA) ja johtoryhmätason vierailuilla Detroitiin (USA) ja Etelä-Koreaan. Lisäksi johtoryhmä teki kaksi

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
		onnistunutta EU-vaikuttamismatkaa Brysseliin. Suomen ja Venäjän välisiä liikennesuhteita on vuonna 2014 ylläpidetty säännöllisten yhteistyöryhmien ja tapaamisten muodossa. Maiden välillä allekirjoitettiin valtiosopimukset kansainvälisen tieliikennesopimuksen muutoksesta sekä jäänmurtoyhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta Itämerellä.
Toimintojen jatkuvuus ja tarvittavan palvelutason ylläpitäminen on häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa suunniteltu ja resursoitu.	◊	Liikennejärjestelmän infrastruktuurista se osa, joka on viranomaisten vastuulla, on suunniteltu ja resursoitu myös vakavien häiriöiden varalta. Liikennepoltonesteiden säännöstelyn toteutuksen uudistaminen on käynnistetty. Kaupallisten liikennepalvelujen tuottajien varautumiseen on järjestetty neuvontaa. Liikennemuotojen tilannekuvien yhteensovittamista on kehitetty. Liikennealan varautumiseen liittyvä lainsäädännön muutostarpeiden selvittely on aloitettu.
Joukkoliikennelain täysimääräinen täytäntöönpano alkuperäisessä aikataulussa on varmistettu.	◊	Ensimmäiset joukkoliikennelain mukaiset siirtymäajan sopimukset päättyivät kesäkuun 2014 lopussa, ja joukkoliikennettä alettiin järjestää uudella tavalla (joko markkinaehtoisesti tai EU:n palvelusopimusasetuksen mukaisesti kilpailuttaen) heinäkuussa 2014. Liikenne- ja viestintäministeriö on jatkanut joukkoliikennelain toimeenpanon seurantaan yhdessä joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten sekä toimialan kanssa, ja pyrkinyt vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin lainsäädäntöä kehittämällä.
Varmistetaan, että yhteentoimiva maksu- ja informaatiojärjestelmä on toteutettu.	◊	Liikennevirasto on jatkanut valtakunnallisen ja yhteiskäyttöisen lippujärjestelmän kehittämistä. Waltti-järjestelmää on pilotoitu ja ensimmäiset kaupungit ovat ottaneet järjestelmän käyttöön. Tuotevalikoima laajenee ja uusia alueita siirtyy järjestelmän käyttöön vaiheittain.
Julkisin varoin toteutettavien eri hallinnonalojen henkilökuljetusten yhdistämisvaihtoehdot on tutkittu ja luotu LVM:n puolesta edellytykset kuljetusten yhdistämiselle.	◊	Liikenne- ja viestintäministeriö on jatkanut valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti henkilökuljetusten uudistamistyötä ministeriön asettaman ohjausryhmän johdolla. Hankkeessa edesautetaan uusien palvelukonseptien syntymistä liikennemarkkinoille ja digitalisaation hyödyntämistä matkojen yhdistelyssä kartoittamalla soveltuvia kokeiluja ja identifioimalla kokeiluja mahdollistavia lainsäädännön muutostarpeita.

Taulukko 6. Liikenneturvallisuus

(tavoitteiden toteutuminen: ◊ = saavutettiin, ◊ = saavutettiin osittain, ◊ = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
Ammattiliikenteen turvallisuuskulttuuria ja vastuullisuutta on parannettu säädöksin ja vapaaehtoisia toimintamalleja edistämällä.	◊	FIN-RUS VAK-rautatieliikennesopimus on saatettu voimaan ja hallinnollinen sopimus Venäjän kanssa on neuvoteltu. VAK-lainsäädännön kokonaisuudistus käynnistyy 2015 alussa ja selkeyttää sääntelyä ja toimivaltasuhteita ministeriön, Liikenteen turvallisuusviraston ja muiden toimijoiden kesken. Tieliikenteen ammattiliikenteessä turvallisuuskulttuuria ja vastuullisuutta on kehitetty SM:ssä ja Trafissa. SM:n johdolla on käynnistetty liikennevalvonnan kehittämisohjelma, jossa raskaan liikenteen valvonta otetaan huomioon erityisryhmänä. Trafi on kehittämässä tieliikenteen kuljetusryityksille tarkoitettua johtamis- ja menettelytapamallia edistääkseen ammattiliik-

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
		kenteen turvallisuuskulttuuria ja ympäristön kannalta vastuulista toimintatapaa.
Tieliikenteen turvallisuutta koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen ja tieliikenteen turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on edistetty ja LVM:n vastuulla olevia toimenpiteitä on toteutettu.		<p>Tieliikenteen turvallisuussuunnitelman sekä VN:n periaatepäätöksen toimenpiteet suunnitelmakaudella ovat toteutuneet kohtalaisesti. Tieliikenteen turvallisuustilanne liikennekuolemien ja loukkaantumisten osalta on parantunut pitkällä ajanjaksolla. Liikennekuolemat ovat vähentyneet (2011–2014) viidenneksellä edellisestä suunnitelmakaudesta (2006–2010). Tieliikenteessä loukkaantuneiden määrä on vastaavasti vähentynyt 14 %. Kuitenkin liikennekuolemien vähenemä vuonna 2014 jää hieman alle tavoitteen (tavoite 2014: 218, ennakkotieto 2014: 223). Loukkaantumiset tieliikenteessä ovat vähentyneet hieman tavoitetta nopeammin (tavoite 2014: 6904, ennakkotieto 2014: 6669). Karkean arvion mukaan turvallisuussuunnitelman ja periaatepäätöksen toimenpiteillä on voitu estää noin 14–18 liikennekuolemaa vuodessa.</p> <p>Tieliikenteen turvallisuuden kehittämistä jatketaan poikkiallinnollisen tieliikenteen turvallisuutta koskevan tulevaisuuskausiin pohjalta. Liikenneturvan hallinnointi- ja ohjausmallin uudistamiseen liittyvät toimenpiteet on esitetty tulevan voimaan vuoden 2017 alusta (STM valmistelee lakiehdotusta).</p> <p>Tieliikennelain kokonaisuudistus on käynnissä ja jatkuu koko vuoden 2015.</p> <p>Alkolukkolainsäädännön uudistamista on valmisteltu ja se toteutuu vuonna 2015.</p>

Taulukko 7. Liikenteen ympäristökysymykset

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Uuden teknologian hyödyntämistä ja liikenteen energiatehokkuutta on edistetty.		<p>Uuden teknologian hyödyntämistä erityisesti merenkulun ja tieliikenteen osalta on edistetty, mutta tekemistä riittää yhä. Autokanta uusiutuu Suomessa tällä erää hyvin hitaasti. Vuonna 2013 uusia autoja myytiin hieman yli 103 000 kappaletta, kun tavoitteena on noin 150 000 uutta myytyä henkilöautoa/vuosi. Uusien teknologioiden - esimerkiksi sähkö-, kaasuja FFV-autojen myynti - on ollut aivan marginaalista. Yhteensä näiden vaihtoehtoisten teknologioiden osuus kaikesta automyyinnistä esimerkiksi vuonna 2013 oli alle prosentin luokkaa.</p> <p>Biokerosiinin markkinoille saamista Helsinki-Vantaan lentoasemalla on selvitetty yhteistyössä TEM:n kanssa. Suomi on ollut aktiivinen Itämeren alueen yhteistyössä Vihreän teknologian ja vaihtoehtoisten polttoaineiden käytön edistämiseksi. Merenkulun LNG-toimintaohjelman 2013–2017 täytäntöönpanoa.</p>
Ympäristöstrategian toteutus on aloitettu.		Ympäristöstrategian toteutus on aloitettu, mutta melu- ja pohjaviesitavoitteiden osalta tavoitteet eivät nykytoimin tule toteutumaan.

Taulukko 8. Liikennealan strateginen kehittäminen

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Uuden älyliikenteen strategian toimeenpanoa on edistetty.		Tietoa ja digitalisaatiota on hyödynnetty erityisesti Liikennelabra-hankkeessa ja liikenne palveluna -konseptin kehittämisessä.

1.2.3 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

31.01.40. Eräät valtionavut

Liikenne- ja viestintäalan museoille osoitettua määrärahaa käytetään museoiden rakennushankkeiden ja muiden kehittämisinvestointien tukemiseen sekä tiedotustoiminnan että kansainvälisen yhteistyön tukemiseen. Avustus kohdennetaan erityisesti eri liikennemuotojen merkitykseltään tärkeimpiin ja kattavuudeltaan edustavimpiin ja tasokkaimpiin museoihin, joiden voidaan arvioida tavoittavan mahdollisimman laajan kohderyhmän ja tuottavan parhaimman hyödyn käytettävissä olevalle määrärahalle.

Valtakunnallisesti merkittävälle museoille avustusta on pystytty myöntämään noin 25–50 % haetusta määrästä ja paikallisille, alueellisille tai muutoin rajoitetusti merkittävälle museoille noin 20–25 % haetusta määrästä. Avustuksen avulla museot ja yhteisöt ovat pystyneet muun muassa tallentamaan ja entisöimään historiallisesti tärkeitä esineitä ja dokumentteja, laajentamaan toimintaansa sekä järjestämään erilaisia koulutuksia ja seminaareja. Tietoyhteiskuntahankkeille osoitetulla tuella on edistetty kansalaisten viestintävalmiuksia kanavoimalla tukea lasten ja nuorten viestintäleireille ja kansalaisjärjestöille tietoyhteiskuntapalveluiden turvallisen käytön edistämiseksi. Ministeriö on esittänyt museoavustusten ja tietoyhteiskuntahankkeille osoitettujen avustusten siirtämistä OKM:n hallinnonalalle.

31.10.41 Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon

Lentoasemille kohdistuvien avustusten jaon peruseriaatteena on pidetty sitä, että avustus kohdennetaan ensisijaisesti lentoasemien käyttömenoihin ja sen jälkeen välttämättömiin turvallisuusinvestointeihin. Vuonna 2014 Seinäjoen kentän matkustajamäärä oli 5683 ja rahtimäärä 0,4 tonnia. Mikkelin kentän matkustajamäärä oli 84 matkustajaa kentän ollessa pääosin sotilasilmailua ja harrasteilmailua palvelevaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö myönsi vuonna 2014 valtionavustusta Seinäjoen Rengonharjun lentoasemalle 0,7 miljoonaa euroa ja Mikkelin lentoasemalle 0,3 miljoonaa euroa. Seinäjoen lentoasemalle myönnettiin avustusta käyttömenoihin. Mikkelin lentoasemalle avustusta myönnettiin sekä käyttömenoihin että investointeihin. EU:n komissio on antanut lentoasemien valtiontukia koskevat suuntaviivat 4.4.2014. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa muutettava olemassa olevia ohjelmiaan saattaakseen ne suuntaviivojen mukaisiksi ennen 4.4.2015. Tämä sekä lentoliikennestrategian toteuttaminen aiheuttanee muutoksia ministeriön myöntämän tuen perusteisiin.

31.10.88. Finavia Oyj:n pääomittaminen

Finavia Oyj:n omaa pääomaa vahvistettiin vuoden 2013 kolmannessa lisätalousarviossa tarkoituksena Helsinki-Vantaan lentoaseman laajentaminen sekä ylläpito- ja korjausinvestointien toteuttaminen. Hanke on käynnistynyt vuonna 2014 ja liikenne- ja viestintäministeriön kautta hoidettava taseen vahvistaminen toteutetaan erissä vuoden 2015 loppuun mennessä, minkä jälkeen hanke vielä jatkuu. Hankkeella arvioidaan olevan merkittävää vaikutusta Suomen kilpailukyvyn edistämässä sekä työllisyyden parantamisessa.

31.30.46 Alusinvestointien ympäristötuki

Vuoden 2013 talousarviossa myönnettiin valtuus nykyisin käytössä oleviin aluksiin tehtävien ympäristönsuojelun tasoa parantavien jälkiasennettavien laitteiden investointikustannusten tukemiseen enintään 30 miljoonalla eurolla. Avustuksia myönnettiin vuonna 2013 yhteensä noin 7 miljoonan euron edestä.

Vuoden 2014 talousarvion mukaan sai edelleen tehdä edellisvuonna myönnettyyn tarkoitukseen sitoumuksia siltä osin kuin valtuutta ei ollut käytetty. Vuonna 2014 alusten ympäristönsuojelun tasoa parantaviin jälki-investointeihin myönnettiin avustuksia yhteensä 15,5 miljoonaa euroa. Valtion vuoden 2014 toisessa lisätalousarviossa momentin perusteluja täydennettiin siten, että 30 miljoonan euron valtuutta sai käyttää siltä osin kuin valtuutta ei ollut käytetty, sitoumuksien tekemiseen varustamoiden uudisalusinvestointien tukemiseen. Uudisalusinvestointeihin myönnettiin valtionavustusta vuonna 2014 noin 7,5 miljoonaa euroa. Avustukset maksetaan sen jälkeen, kun investoinnit on saatu päätökseen. Alusten jälki-investoinnit on toteutettava vuoden 2014 loppuun mennessä. Uudisalusinvestoinnit on puolestaan saatava päätökseen viimeistään syyskuussa 2016.

Tuen tavoitteena on toimia taloudellisena ohjauksena erityisesti alusten rikkipäästöjen vähentämisessä. Tukiohjelma päättyi vuoden 2014 lopussa. Uudet rikkipäästörajoitukset tulivat voimaan vuoden 2015 alussa. Ministeriö on myöntänyt investointitukea 13 varustamolle ja niiden yhteensä 67 alukselle. Avustusta myönnettiin noin 50 % tukikelpoisista kustannuksista. Jälki-investointien osalta kyse oli noin 45 miljoonan euron tukikelpoisten kustannusten määrästä. Uudisalusinvestointien osalta kyseessä oli noin 15 miljoonan euron tukikelpoisten kustannusten määrästä.

Esimerkkilaskelman mukaan noin 11 000 tonnin kokoluokan rahtialus aiheuttaa vuodessa noin 220 tonnia rikkioksidipäästöjä. Investoinnin jälkeen päästöt vähenevät noin 20 tonniin. Vastaavasti voidaan laskea, että yhden rikkioksiditonnin vähenemän kustannukset olivat 2700 euroa/tn. Valtion osuus tästä on ollut puolet eli 1350 euroa.

31.30.51 Luotsauksen hintatuki

Luotsia käyttävä alus on velvollinen suorittamaan luotsausmaksua. Luotsauspalveluista luotsausyhtiö Finnpiilot Pilotage Oy perii kiinteään yksikköhintaan perustuvan maksun, joka määräytyy aluksen nettovetoisuuden ja todellisen luotsatun matkan perusteella. Saimaan kanavalla ja Saimaan vesistöalueella peritään kuitenkin alennettuun yksikköhintaan perustuvaa maksua, joka on enintään kaksi kolmasosaa varsinaisesta yksikköhinnasta. Alemman yksikköhinnan tarkoituksena on kompensoida meriliikenteeseen verrattuna pitempiä luotsausmatkoja. Saimaan alueen luonnonolosuhteet aiheuttavat pidemmät luotsausmatkat.

Yhtiölle korvataan alennetusta yksikköhinnasta luotsausyhtiölle aiheutuvat tulonmenetykset. Korvaus on valtion talousarvion perustelujen mukaan enintään Saimaan alueen (ml. kanava) alijäämän suuruinen. Vuonna 2014 hintatukea myönnettiin valtionyhtiö Finnpiilot Pilotage Oy:lle 4,3 miljoonaa euroa, joka vastasi yhtiön alijäämää.

31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen

Joukkoliikenteessä tavoitteena on kaupunkiseutujen kilpailukykyisen joukkoliikenteen lisäksi turvata jokapäiväiset liikkumistarpeet ja liikkumisen tasa-arvo eli peruspalvelutaso. Ministeriön vastuulla oli junien lähiliikenteen sekä kaukoliikenteen palveluostot. Muulta osin valtion talousarviossa osoitettu rahoitus oli Liikenneviraston sekä ELY-keskusten käytössä ja vastuulla. Lisäksi joukkoliikenteen erityispalvelutason tukemiseen osoitettiin talousarviossa määrärahaa. Tältä osin ministeriön vastuulla olivat lentoliikenteen palvelujen ostot.

Ministeriö on ostanut lähijunaliikennettä VR-Yhtymä Oy:ltä 9,1 miljoonalla eurolla vuonna 2014. Lähijunaliikenteen ostojen tarkoituksena on ollut mahdollistaa korkeampi palvelutaso, kuin mihin lipputulot antavat mahdollisuuden. Valtio on ostanut Helsingin seudun liikenne-

kuntayhtymän (HSL:n) alueen ulkopuolista liikennettä Helsinki–Karjaa, Helsinki–Riihimäki ja Helsinki–Lahti välisiltä rataosuuksilta. Valtion ostamassa lähiliikenteessä tehdään vuosittain noin 12 miljoonaa matkaa. Vuonna 2014 tehtiin 7,1 miljoonaa matkaa eli matkaa kohden valtion osuus on ollut 1,28 euroa.

Ministeriö osti kaukoliikennettä VR-Yhtymä Oy:ltä 34 miljoonalla eurolla. Kaukojunaliikenteen tukemisessa tavoitteena on pitää yllä ja nostaa junaliikenteen palvelutasoa ja joukkoliikenteen kulkutapaosuutta. Junaliikenteen ostoilla tyydytetään tarpeelliseksi arvioituja alueellisia ja valtakunnallisia matkustustarpeita siltä osin kuin näitä palveluja ei pystytä järjestämään markkinaehtoisesti. Valtion ostamassa kaukoliikenteessä tehtiin kertomusvuonna 2,3 miljoonaa matkaa eli matkaa kohden valtion osuus on ollut 14,78 euroa. Lisäksi yhtiö hoitaa tappiollista liikennettä omalla kustannuksellaan perustuen yrityksen yksinoikeuteen rataverkolla (yksinoikeus on vuoden 2024 loppuun). Velvoiteliikenteessä tehtiin 0,9 miljoonaa matkaa vuonna 2014.

Savonlinnan lentoliikenteen tuella turvattiin erityisesti elinkeinoelämän tarvitsemat kansainväliset lentoyhteydet tarjoamalla kaksi edestakaista lentoa työpäivisin. Liikennettä hankittiin väliaikaisella lentoliikennesopimuksella ajanjaksolla 3.3.–30.9.2014. Myös ajanjakson 1.10.2014–31.12.2015 hankintapäätös tehtiin, mutta lentoliikennettä ei voitu aloittaa vuonna 2014 valitusprosessin johdosta. Lisäksi Savonlinnan kaupunki osallistui liikenteen tukemiseen. Matkustajien määrä oli keskimäärin lentoa kohden noin 10. Enontekiö on riippuvainen lentoyhteyden toimivuudesta, sillä maantieverkosto ja toisen lähimmän lentopaikan (Kittilä) antamat yhteysmahdollisuudet eivät palvele riittävästi paikallisia asioimistarpeita ja matkailun kehittämistä. Enontekiön liikennettä ministeriö tuki noin 30 000 eurolla. Myös kunta osallistui rahoittamiseen. Julkisen tuen edellytyksenä oleva julkisen palveluvelvoitteen asettaminen on syksyllä siirretty ministeriöstä Liikennevirastolle.

31.40.42 Sanomalehdistön tuki

Lehdistötukea osoitettiin 500 000 euroa ruotsinkielisen uutispalvelun ja saamenkielisen sanomalehdessä julkaistun sisällön tuottamiseen. Avustus parantaa ruotsin kielellä julkaistavien sanomalehtien toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa saamenkielisen uutisisällön julkaisemisen sanomalehdessä.

31.40.43 Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen

Määrärahalta rahoitetaan vuonna 2013 tehtyjen päätösten mukaisesti pilvipalveluiden testaus- ja kehitysympäristön (Palvelupaja FORGE) perustaminen. Toiminnan rakentaminen on aloitettu syksyllä 2013. Vuoden 2014 aikana toiminnan rakentaminen jatkui ja ensimmäiset palvelukehityshankkeet käynnistyivät ympäristössä. Hankkeen eteneminen on ollut arvioitua hitaampaa ja toiminnan rakentaminen jatkuu vielä vuonna 2015. Tavoitteena on, että testaus- ja kehitysympäristö aktivoi digitaalisten pilvipalveluiden kehitystoimintaa Suomessa luoden uutta liiketoimintaa ja työpaikkoja.

1.3 Tuotokset ja laadunhallinta

1.3.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 9. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

	2012	2013	2014
Hallituksen esitykset	26	15	34
Asetukset ²	37	50	47
EU-asiat	100	105	106
Maksuasetukset	7	4	4
Toimiluvat ja muut lupapäätökset ³	26	59	62
Sopimukset	17	41	35
Tukipäätökset	42	48	47
Eduskuntakyselyt	97	120	107
Julkaisut (sisältää tutkimusjulkaisut)	25	43	38
Lehdistötiedotteet	175	157	157
Lehdistö- ja sidosryhmätilaisuudet	30	37	29

Hallituksen esitysten määrä lisääntyi vuonna 2014 edellisvuoteen nähden. Hallituskauden lopussa hallituksen esityksiä annetaan tyypillisesti enemmän, koska hallitusohjelmassa mainitut lakihankkeet on saatettava loppuun. Osa vuoden 2014 hallituksen esityksistä on voimaansaattamislakeja. Vaalivuonna hallituksen esitysten määrän oletetaan olevan alhainen.

Asetusten määrä vuonna 2014 pysyi lähes samalla tasolla edelliseen vuoteen nähden. Tietoyhteiskuntakaaren nojalla laadittiin kahdeksan asetusta. Asetusten määrään vaikuttaa systemaattikka, että kun laki kumoutuu, myös asetukset kumoutuvat. Asetusten antamiseen pitää aina olla lain valtuutus.

EU-asioiden määrä pysyi lähes edellisvuoden tasolla vaalivuodesta ja uuden komission aloittamisesta huolimatta. EU-asioiden vakaa määrä vertailuvuoteen nähden selittyy aloitettujen asioiden loppuun saattamisella.

Maksuasetusten määrä oli sama kuin edellisvuonna.

Toimilupien ja lupapäätösten määrä nousi hieman edellisvuodesta. Suurin osa luvista oli televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) mukaisia lupia. Tukipäätösten määrä säilyi lähes edellisvuoden tasolla. Tukipäätöksistä merkittävä osa on museoavustuksia.

Sopimusten määrä väheni hiukan edellisvuodesta. Vuonna 2014 noin puolet sopimuksista oli TEAS-sopimuksia.

Eduskuntakyselyiden määrä laski suhteessa edelliseen vuoteen. Vaalien alla kansanedustajien kyselyaktiivisuus on yleensä hillitympää. Aktiivisuuteen vaikuttaa käsittelyssä olevien asioiden luonne; esimerkiksi ajokortti- tai radioasiat aiheuttavat runsaasti kysymyksiä.

Viestinnän suoritteista julkaisut ja lehdistö- ja sidosryhmätilaisuudet hiukan laskivat ja lehdistötiedotteiden määrä pysyi samana.

² Vuoden 2012 asetusten suoritelmäärä on korjattu vertailukelpoiseksi vuoteen 2013 (24 > 37 kpl).

³ Vuoden 2012 toimilupien suoritelmäärä on korjattu vertailukelpoiseksi vuoteen 2013 (25 > 26 kpl).

1.3.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

1.3.2.1 Ministeriön yhteiset

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut seuraavat monivuotiset toiminnalliset tulostavoitteet vuosille 2014–2015. Seuraavassa raportoidaan monivuotisten tulostavoitteiden toteutuma-arviot vuoden 2015 loppuun.

Taulukko 10. Hallinnonalan ohjaus, liiketoiminnan ohjaus ja YTS

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
Hallinnonalan tulosohjausta on kehitetty strategisemmaksi, vaikuttavammaksi ja ketterämmäksi hyödyntäen kumppanuusmallia.		<p>Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tulosohjauksen kehittämistyöryhmän loppuraportti valmistui lokakuussa 2014. Hankkeen aikana tehtyjen toimenpiteiden johdosta tulosohjaus on muuttunut strategisemmaksi, pitkäjänteisemmäksi ja ennakoivammaksi siten, että tulosohjauksen prosessit (TTS, talousarvio, tulossopimukset ja raportointi) muodostavat jatkumon. Tavoiteasetantaa ja raportointia on kehitetty tulosprisman muodossa hyödyntäen strategiakarttamallia, missä strategiset tavoitteet määritellään nelivuotiskaudelle ja tarkistetaan vuosittain. Raportoinnissa on hyödynnetty liikennevalomallia, jolloin poikkeamiin reagointi helpottuu.</p> <p>Prosesseja on kevennetty ja kirjallista kommunikointia on kehitetty vuorovaikutteisempaan suuntaan. Eri foorumien työskentely ja yhteistyö on kehittynyt. Toiminnan ja talouden kytkentä on tiivistynyt. Oikea-aikaisen, ennakoivan ja luotettavan tiedon merkitys on korostunut. Ministeriön tulosohjaajien ja virastojen vastinparien tulosohjaajien osaaminen ja ammattitaito sekä vuorovaikutus on parantunut ja sen merkitys on todettu ensiarvoisen tärkeäksi. Osana tulosohjausta kansliapäällikön ja virastojen pääjohtajien johtamissopimusneuvotteluja on kehitetty. Kehittämistyössä on myös painotunut poikkihallinnollisuus.</p>
Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma on toimeenpantu ja ydintoimintoanalyysin toimenpiteitä on toteutettu.		<p>VATU-kärkihankkeena toimineen LVM:n hallinnonalan tulosohjauksen kehittämistyöryhmän hanke on päätynyt. VATU-ohjelman toimenpiteitä on toteutettu osana hanketta siltä osin kuin on mahdollista hallinnonalan omin toimin, mutta on pyritty vaikuttamaan myös valtiokonsernitasolla toteutettaviin toimiin. Hankkeen esityksiä jatkokehittämistoimenpiteiksi ollaan jalkauttamassa hallinnonalalle perustetun tulosohjausverkoston toimesta.</p> <p>Toinen LVM:n hallinnonalan vastuulla oleva VATU-kärkihanke on henkilökuljetusten uudistaminen. Hanketta on jatkettu vuonna 2014 kolmen osa-alueen kehittämisellä: 1) Lainsäädännön kehittäminen, 2) Kuljetusten suunnittelu ja hankinta, 3) Uusien palvelukonseptien edistäminen.</p>

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma- arvio	Analyysi
		Hallinnonalalle määritellyistä ydintoimintoanalyysin toimenpiteistä on toteutettu 9. Toteutuksessa ja vuosina 2015–2016 valmistumassa olevia toimenpiteitä on yhteensä 5. Suunnitteilla on vielä 6 toimenpidettä ja keskeytettyjä on 5. Näiden lisäksi esimerkiksi ministeriön omaan ohjelmaan tulleita ministeriön kehittämistä koskeneita ehdotuksia on viety henkilöstöstrategiaan.
Ministeriön työnjako on selkiytetty ja todettu toimivaksi.		Organisaation alun perin syyskuksi 2014 aiottu tarkistaminen katsottiin tarkoituksenmukaisemmaksi toteuttaa keväällä 2015. KEHU-hankkeen vaikutuksia ministeriön toimintaan on arvioitu osana siirtyviä tehtäviä. Ministeriö on osallistunut aktiivisesti KEHU-hankkeen valmisteluun eri foorumeilla.
Ministeriön ja hallinnonalan virastojen ja laitosten välinen työnjako on selkiytetty ja todettu toimivaksi.		LVM:n, Liikenneviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston yhteiseen työnjakoselvitykseen liittyvien toimenpiteiden aiheuttamien lainsäädäntömuutosten valmistelu on käynnissä ja jatkuu vuonna 2015. Asianomaisten lakien yksityiskohtainen läpikäynti on osoittautunut ennakoitua vaativammaksi ja siten hidastanut täytäntöönpanoa. Tieliikenteen osalta täytäntöönpanon aikatauluun vaikuttaa myös Liikenneviraston turvallisuusjohtamisjärjestelmän laadintatyön aikataulu.
Hallinnonalan osakeyhtiöiden kilpailukykyä kehitetään omistajaohjauksen keinoin pitkäjänteisesti niin, että osakeyhtiöiden kyky suoriutua yhteiskunnallisesta perustehtävästään kustannustehokkaasti paranee samalla kun valtio saa pääomalleen tuottoa.		Omistajaohjausstrategioiden uudistaminen on ollut työn alla. Valmius strategioiden antamiseen saavutetaan 2015 alkupuolella.
Hallinnonalan arjen toiminnassa on otettu huomioon kestävä kehityksen tavoitteet.		LVM on liittynyt Green Officeen keväällä 2014. Ohjelmaan kuuluva toimistotarkastus toteutetaan keväällä 2015. Sen jälkeen asia tiedotetaan henkilöstölle. Jatkossa Green Office hoidetaan VNHY:n toimesta.
Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa on toteutettu osana osastojen normaalia toimintaa, erityisesti lainsäädännön ja tulosohjauksen keinoin.		LVM:n valmius- ja varautumissuunnitelma on laadittu, mutta lopullinen versio voidaan laatia VNHY:n käynnistymisen jälkeen.

1.3.2.2 Säädosvalmistelu

Taulukko 11. Säädosvalmistelu

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
Lainsäädäntöprosessi on selkeästi johdettu ja säädosvalmistelu on ammattitaitoista.		Säädosshankkeille on varattu riittävät ajalliset, valmistelu- ja avustajaresurssit. VNK:lle ilmoitetuissa aikatauluissa pysytään. LVM on edustettuna VN:n verkostoissa ja eduskuntayhteistyö toimii. LAVE-verkoston ja mentoroinnin avulla lisätään uusia toimintatapoja, parannetaan valmistelijoiden ammattitaitoa ja varmistetaan hiljaisen tiedon siirtoa. LVM:n päivitetty lainvalmisteluohje (Sisäisiä julkaisuja 6/2014) on käytössä. Säädosprosessin laadunvalvonta toimii.

1.3.2.3 Tutkimus

Taulukko 12. Tutkimus

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee liikenteen ja viestinnän strategisten linjausten toteuttamista. Tutkimus- ja kehittämistoiminnalla kehitetään liikenne- ja viestintäalalla tarvittavaa osaamista, asiantuntemusta ja kansainvälistä tietopohjaa.		Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee liikenteen ja viestinnän strategisten linjausten toteuttamista. Ministeriön TEAS-ryhmän toiminta on vakiintunutta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan teemojen osalta on onnistuttu hyvin. Digitaalisuus on kattavasti mukana strategisen tutkimuksen teemoissa, mutta olosuhdeturvallisuus puuttuu teemoista.
Tutkimusyhteistyö on vakiintunut Fintrip-verkoston puitteissa.		Fintrip-verkostossa ei ole tehty juuri yhteistä tutkimusta, mutta yhteistyö on muilta osin vakiintunut. Tutkimusyhteistyön tarvetta verkoston toiminnassa arvioidaan.
Ennakointityö tuottaa tietoa toimintaympäristön muutoksista mahdollistavan ennakoivan suunnittelun ja reagoinnin.		Tulevaisuuskatsaus on valmistunut. Ennakointiverkostosta on luovuttu ja ennakointi on otettu osaksi hallinnonalan TEAS-ohjausryhmän toimintaa. Ennakointityön niveltämisessä toimintaan on edelleen kehittämistä. Hallinnonalan ennakointitoiminta on vaiheistettu VN-tasojen kehittämistoimien kanssa.

1.3.2.4 Viestintä ja sidosryhmäyhteistyö

Taulukko 13. Viestintä ja sidosryhmäyhteistyö (tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
Ministeriön ja sen hallinnonalan viestintää ja sidosryhmätoimintaa on kehitetty niin, että ne tukevat tehokkaasti ministeriön ja hallinnonalan strategisia tavoitteita ja tehtäviä.		Ministeriön viestintästrategia on uudistettu. Viestinnän ja sidosryhmätoiminnan kehittämisessä on hyödynnetty sisäisen viestinnän tutkimustuloksia. Työilmapiiriin ja yhteisöllisyyden vahvistamista on tuettu sisäisen viestinnän keinoin. Henkilöstön viestintävalmiuksia on vahvistettu. Julkisen tiedon saatavuutta ja asiakirjajulkisuutta ministeriön verkkopalvelun kautta on edistetty. Tietojärjestelmien yhteensopivuutta on vahvistettu verkkopalveluiden osalta. Ministeriön viestintäaineistojen laatutasoa on parannettu. Ministeriön sidosryhmätutkimuksen 2014 mukaan sidosryhmät olivat kohtalaisen tyytyväisiä (toteutunut: 3,4) ministeriön toimintaan (tavoite: 3,5). Konsernimaista viestinnän yhteistyötä hallinnonalalla on lisätty.
Lisätään ministeriön viestinnän ja sidosryhmätoiminnan suunnitelmallisuutta ja ennakointia yhteistyössä substanssiosastojen kanssa viestinnän vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi.		Viestinnän ja sidosryhmätoiminnan suunnitelmallisuutta ja ennakointia on lisätty ja kehitetty määrittelemällä viestinnän painopistealueet. Ministeriön EU-viestintää on kehitetty osana valtioneuvoston kehittämishanketta ja viestinnän mediaseuranta on kehitetty. Taustatilaisuuksien määrä toimittajille ja sidosryhmille ei kasvanut seuranta-kaudella.
Tehostetaan sosiaalisen median ja muun interaktiivisen tieto- ja viestintäteknologian käyttöä ministeriön kanssakäymisessä sidosryhmien ja kansalaisten kanssa avoimuuden ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi.		Sosiaalisen median käyttöä on mittavasti tehostettu vuoden 2014 aikana yhteistyössä osastojen kanssa.

1.3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukko 14. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen (tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
Ministeriön johtaminen on ammattitaitoista. Työtyytyväisyysbarometrin johtamisindeksi paranee kaikilla osastoilla ja ministeriön kokonaisindeksi on vähintään 3,7.		Ministeriön kokonaistyytyväisyys oli 3,6 vuonna 2014. Vuoden 2015 tavoitteeksi asetettu 3,7 ei siis ole kaukana. Työtyytyväisyyden parantumiseen eniten vaikuttavia tekijöitä ovat olleet henkilöstöstrategian toimeenpano, työnohjaus ja innovatiivisten työskentelymenetelmien käyttöönotto. Jatkossa kehittämiskohteina ovat edellisten lisäksi Kieku-järjestelmän käyttöönottoon liittyvät sijaisjärjestelyt ja työkierron mahdollistaminen.

Taulukko 15. Henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä koskevat tunnusluvut 2012–2014 (Lähde: TAHTI)

	2012	2013	2014
Henkilötyövuodet, htv	173,7	175,3	170,2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	183	174	167
– naisia %	63,9	64,9	67,7
– miehiä %	36,1	35,1	32,3
– henkilöstön lukumäärän muutos, %	7	-4,9	-4
Vakinaiset, lkm	153	149	141
– osuus henkilöstöstä, %	83,6	85,6	84,4
– naisia %	53,6	53,5	55,7
– miehiä %	30,1	32,2	28,7
Määräaikaiset, lkm	30	25	26
– osuus henkilöstöstä, %	16,4	14,4	15,6
– naisia %	10,4	11,5	12
– miehiä %	6,0	2,9	3,6
Kokoaikaiset, lkm	177	170	164
– osuus henkilöstöstä, %	96,7	97,7	98,2
Osa-aikaiset, lkm	6	4	3
– osuus henkilöstöstä, %	3,3	2,3	1,8
Keski-ikä, vuotta	46,5	47,5	47,7
– naiset	46,4	46,7	47,4
– miehet	46,6	49	48,4
Ikärakenne			
– 24-vuotiaiden ja nuorempien osuus, %	1,1	1,2	3,6
– 25–34-vuotiaiden osuus, %	17,5	14,9	14,4
– 35–44-vuotiaiden osuus, %	25,1	24,7	19,8
– 45–54-vuotiaiden osuus, %	26,8	25,3	27,5
– 55–64-vuotiaiden osuus, %	29,5	33,3	32,9
– 65-vuotiaiden osuus, %	-	0,6	1,8
Koulutustaso (indeksiluku 1–8)	5,9	6	6
– naiset	5,8	5,8	5,9
– miehet	5,9	6,3	6,3
Työtyytyväisyys (indeksiluku 1–5)	3,54	3,5	3,56
– työtyytyväisyys, naiset (indeksiluku)	3,5	3,43	3,46
– työtyytyväisyys, miehet (indeksiluku)	3,6	3,52	3,81
Lähtövaihtuvuus (% henkilöstöstä) ⁴	3,5	11,5	4,6
Tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä) ⁵	15,8	9,2	8,6
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (%:a henkilöstöstä)	0,55	0,58	0
Sairauspoissaolot (päiviä/htv)	6,9	5	5,6
Työterveyspalvelut (euroa/htv), netto ⁶	511,0	481,95	443,9

⁴ Lähtövaihtuvuus: toisen työnantajan palvelukseen vuoden aikana siirtyneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstä. Vuodelta 2011 tiedot perustuvat TAHTI-tietoihin. Vuosien 2012 ja 2013 osalta kyseistä tietoa ei ollut saatavilla TAHTIsta tilinpäätöksen laatimisen aikaan, joten se on laskettu itse. Luku ei sisällä harjoittelijoita.

⁵ Tulovaihtuvuus: palvelukseen otettujen uusien henkilöiden sekä palkattomalta virkavapaalta palanneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstöstä. Vuosien 2012, 2013 ja 2014 osalta kyseistä tietoa ei ollut saatavilla TAHTIsta, joten se on laskettu itse. Luku ei sisällä harjoittelijoita.

⁶ Työterveyspalveluiden osalta vuoden 2014 tietoa ei ollut saatavilla TAHTIsta tilinpäätöksen laatimisen aikaan, joten se on laskettu itse.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Taulukko 16. Toiminnan tuottavuus

(tavoitteiden toteutuminen: = saavutettiin, = saavutettiin osittain, = ei saavutettu)

Tulostavoitteet vuodelle 2015	Toteutuma-arvio	Analyysi
Kokonaistuottavuus paranee vuosittain 2 % ja työn tuottavuus 1 % suhteessa edelliseen vuoteen.		Alustavan laskennan mukaan työn tuottavuus nousee 24 % ja kokonaistuottavuus nousee 22 % vuonna 2014 suhteessa edelliseen vuoteen. Tämän selittää htv-määrän lasku 175:stä 170:een, menojen 7,5 %:n lasku suhteessa edelliseen vuoteen ja suoritemäärän lisäys erityisesti hallituksen esityksissä. Menojen alenemiseen on vaikuttanut paitsi htv-määrän lasku, myös asiantuntija- ja tutkimuspalvelukulujen väheneminen. Ministeriössä on käynnissä tuottavuuslaskennan kehittämishanke. Hankkeessa tarkennetaan ministeriön suoritemäärittelyjä ja laskentamenettelyjä. Tuottavuuslaskennassa hyödynnetään Kieku-järjestelmän kautta toiminnoille kohdistettua työaikaa vuoden 2016 alusta.
Tietojärjestelmien käyttöä ja hyödynnettävyyttä on parannettu prosesseja kehittämällä ja tekemällä tarvittavat toimet toimintakulttuurin muuttamiseksi sekä henkilöstön tietoteknisen osaamisen parantamiseksi.		Kieku-käyttöönottoprojekti on käynnistetty. Torisiirrot on toteutettu aikataulun mukaisesti, tietoturvasuhteisuus auditoitu, henkilöstön tietotekniseen osaamiseen panostettu aktiivisesti. Sähköinen arkistointi on otettu käyttöön. Sähköistä allekirjoitusta on asianhallintajärjestelmässä testattu, mutta allekirjoitusta ei ole otettu käyttöön.

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Ministeriön toimintamenojärärahasta ja muista ministeriön käytössä olleista kulutusmenomäärärahoista rahoitetun toiminnan kustannukset olivat 19,6 miljoonaa euroa. Kustannukset vähentyivät vuoteen 2013 verrattuna 0,7 miljoonaa euroa. Tämä johtui tutkimusten, ennakoinnin, arvioinnin ja selvitysten (TEAS-toiminnan) kustannusten sekä varsinaisista toimintamenoista maksettujen palkojen ja muiden toimintamenojen vähentymisestä.

Kustannukset jakautuivat osastoittain seuraavasti: liikennepolitiikan osasto 7,6 miljoonaa euroa (39 %), viestintäpolitiikan osasto 3,3 miljoonaa euroa (17 %) ja tukitoiminnot (johto, yleinen osasto, ministeriön viestintä ja yhteiset) 8,7 miljoonaa euroa (44 %). Kustannusten jakautuminen osastoittain pysyi lähes samana kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Liikennepolitiikan osaston kustannuksiin sisältyi kertomusvuonna Saimaan kanavavaltuutetun toimisto 0,2 miljoonaa euroa. Toimiston kustannukset vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna noin 0,03 miljoonaa euroa. Tukitoimintojen kustannukset kohdistettiin henkilötyövuosien suhteessa substanssiosastoille. Tämän jälkeen liikennepolitiikan osaston kustannukset olivat 13,7 miljoonaa euroa (70 %) ja viestintäpolitiikan osaston 5,9 miljoonaa euroa (30 %).

Ns. varsinaisista toimintamenoista rahoitetut palkat olivat 11,9 miljoonaa euroa, joka on 0,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013. Vuokrat kasvoivat 0,02 miljoonaa euroa. Muihin toimintamenoihin käytettiin 0,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. TEAS-toiminnan osuus ministeriön toiminnan kustannuksista laski 0,4 miljoonaa euroa. TEAS-toimintaan käytettiin 1,9 miljoonaa euroa. Tästä joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin ja liikumisen ohjaukseen käytettiin 0,02 miljoonaa euroa, joka on 0,18 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013. Seuraavassa taulukossa on esitetty ministeriön osastokohtaiset kustannukset vuosina 2014, 2013 ja 2012.

Taulukko 17. Osastokohtaiset kustannukset vuonna 2014, 2013 ja 2012 (1 000 euroa)

	Liikennepolitiikan osasto ⁷			Viestintäpolitiikan osasto			Yleinen osasto			Ministeriön viestintä			Johto (kanslia-päällikön yksikkö)			Yhteiset ⁸			Yhteensä		
	2014	2013	2012	2014	2013	2012	2014	2013	2012	2014	2013	2012	2014	2013	2012	2014	2013	2012	2014	2013	2012
Osastojen/yksiköiden htv:t ⁹	74	76	77	32	33	30	51	53	55	9	9	9	4	4	3				170	175	174
Varsinaiset toimintamenot																					
- palkat	5 278	5 346	5 320	2 262	2 312	2 161	3 229	3 294	3 251	659	647	638	438	447	328				11 866	12 046	11 698
- vuokrat	373	383	390	187	186	179	246	255	277	46	47	41	58	63	57	1 254	1 211	1 157	2 164	2 145	2 101
- muut toimintamenot	664	684	587	236	275	227	1 848	1 961	1 871	354	400	310	91	178	174	-40	-39	-37	3 153	3 459	3 132
- neuvottelu- ja toimikunnat	13	13	12																13	13	12
ICT- ja media-alan tutkimus- ja kehittämistarpeita palvelevan osaamis- ja yhteistyöverkoston perustaminen Tietoyhteiskunta				163	72				183										163	72	183
TEAS -toiminta ¹⁰	1 267	1 770	1 762	279	268	410	385	336	478			120							1 931	2 374	2 770
Valtion televisio- ja radiorahasto																					
-maksetut menot				132	90	146													132	90	146
-siirto rahastosta				-132	-90	-146													-132	-90	-146
Digitaaliset palvelut (KIDE)				177	76														177	76	
Ilmatieteen laitoksen toimintamenot							125	22	126										125	22	126
Lomapalkkavelan muutos	11	46	114	-13	-19	56	-1	22	-6	-9	10	0	-7	12	5				-19	71	169
Poistot käyttöomaisuudesta							19	16	29										19	16	29
Yhteensä	7 606	8 242	8 185	3 291	3 170	3 216	5 851	5 906	6 026	1 050	1 104	1 109	580	700	564	1 214	1 172	1 120	19 592	20 294	20 220
Osuus tukitoimintojen kustannuksista	6 070	6 193	6 346	2 625	2 689	2 473													8 695	8 882	8 819
	Tukitoimintojen kustannukset on vyörytetty päätoiminnoille htv:ien perusteella																				
Yhteensä	13 676	14 435	14 531	5 916	5 859	5 689													19 592	20 294	20 220

Henkilötyövuosiin ja varsinaisten toimintamenojen palkkoihin sisältyy harjoittelijoita seuraavasti: yleinen osasto vuonna 2014 1,2 htv, 20 439 euroa, vuonna 2013 1,0 htv, 18 035 euroa ja vuonna 2012 1,7 htv, 31 141 euroa, liikennepolitiikan osasto vuonna 2014 2,6 htv, 49 262 euroa, vuonna 2013 2,19 htv, 40 481 euroa ja vuonna 2012 1,7 htv, 32 873 euroa, viestintäpolitiikan osasto vuonna 2014 2,8 htv, 54 195 euroa, vuonna 2013 1,86 htv, 37 236 euroa ja vuonna 2012 1,1 htv, 21 137 euroa ja ministeriön viestintä vuonna 2014 0,3 htv, 6 576 euroa, vuonna 2013 0,33 htv, 6 462 euroa ja vuonna 2012 0,3 htv, 4 892 euroa. Yhteensä vuonna 2014 6,8 htv 130 472 euroa, vuonna 2013 5,38 htv, 102 214 euroa ja vuonna 2012 4,7 htv, 90 043 euroa.

⁷ Liikennepolitiikan osastoon sisältyy Saimaan kanavavaltuutetun toimisto (16.2.2012 asti Saimaan kanavan hoitokunta). Vuonna 2014 4 htv, palkat 196 709 euroa, vuokrat 17 362 euroa ja muut menot 27 804 euroa, yhteensä 241 875 euroa. Vuonna 2013 5 htv, palkat 230 301 euroa, vuokrat 17 435 euroa ja muut toimintamenot 27 965 euroa, yhteensä 275 701 euroa. Vuonna 2012 5 htv, palkat 226 344 euroa, vuokrat 16 805 euroa ja muut toimintamenot 30 858 euroa, yhteensä 274 007 euroa.

⁸ Henkilötyövuosiluvut sisältävät ministeriön toimintameno- ja hoitokunnan lisäksi Ilmatieteen laitoksen toimintamomentteilla rahoitetut henkilötyövuodet.

⁹ Yhteiset sisältävät yhteisten tilojen vuokran, työterveyshuollon kustannusten palautuksen ja irtaimen omaisuuden myynnin.

¹⁰ TEAS-toiminta sisältää myös joukkoliikenteen kehittämishankkeet.

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Ministeriön maksullisen toiminnan tuotot muodostuivat valtion maksuperustelain nojalla säädetyn liikenne- ja viestintäministeriön maksullisista suoritteista annetussa asetuksessa (878/2013) hinnoitelluista julkisoikeudellisista suoritteista ja muista maksullisista suoritteista sekä erillislakien mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista.

Maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisiin suoritteiden tuotot 1 070 euroa kertyivät tieliikennettä ja vesiliikennettä koskevista luvista. Liiketaloudellisin perustein hinnoitelluista muista maksullisista suoritteista ei kertynyt tuottoja. Tuotot erillislakien mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista olivat yhteensä 55 000 euroa. Ne muodostuivat televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) mukaisista hakemusmaksuista, viestintämarkkinalain (393/2003) mukaisista hakemusmaksuista sekä postilain (415/2011) mukaisista hakemusmaksuista. Yhteensä tuotot olivat 56 070 euroa ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 5 445 euroa.

Taulukko 18. Maksullisen toiminnan tuotot

(euroa, ilman arvonlisäveroa)	2012	2013	2014
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet	2 820	1 625	1 070
Maksuperustelain mukaiset muut suoritteet	446	-	-
Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet	14 000	49 000	55 000
Yhteensä	17 266	50 625	56 070

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmia ei laadittu, koska kaikkien maksullisen toiminnan osa-alueiden tuotot jäivät alle miljoona euroa. Maksullisen toiminnalle ei ollut asetettu kustannusvastaavuustavoitetta.

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja saatiin Pirkanmaan liitolta, muilta ministeriöiltä ja EU:lta yhteensä 30 702 euroa. Tuottoihin kohdistui kuitenkin oikaisu 32 051 euroa, joka aiheutui EU:lle maksetusta palautuksesta koskien hanketta ERANET transport.

Taulukko 19. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot

(euroa, ilman arvonlisäveroa)	2012	2013	2014
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot EU:lta	64 549	30 011	- 31 351
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot valtion virastoilta ja laitoksilta	-	-	13 800
Muut yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	-	-	16 202
Yhteensä	64 549	30 011	- 1 349

Fintrip on liikenteen osaamis- ja innovaatioverkosto, jonka tavoitteena on luoda mahdollisuuksia kansainväliselle korkeatasoiselle, päätöksentekoa sekä kilpailukykyä ja hyvinvoinnin edistämistä tukevalle osaamiselle ja innovaatiotoiminnalle. Alkuvuodesta 2014 Fintrip-hanke osallistui Arktisen öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnan osaamiskeskuksen perustamisesta, sen potentiaalista ja kehitystarpeista tehtävään selvitykseen yhteisrahoitteisesti liikenne- ja viestintäministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, sisäministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Selvityksen kulut olivat 96 200 euroa, josta liikenne- ja viestintäministeriön osuus oli 10 000 euroa. Selvityksen jälkeen tehtiin Arktisen öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnan osaamiskeskus -jatkoselvitys, jossa tarkoituksena oli identifioida tahot ja paikkakunnat, jotka voivat viedä osaamiskeskushanketta eteenpäin. Jatkoselvitys rahoitettiin yhteisrahoitteisesti em. ministeriöiden kesken. Jatkoselvityksen kulut olivat 28 588 euroa, josta liikenne- ja viestintäministeriön osuus oli 14 788 euroa ja työ- ja elinkeinoministeriö tuloutti ministeriölle 8 800 euroa ja ympäristöministeriö 5 000 euroa.

Ministeriö oli mukana EU:n aluekehitysrahaston osittain rahoittamassa Bothnian Green Logistics Corridor -hankkeessa, joka oli käynnissä vuosina 2011–2014. Hankkeella edistetään vihreä korridoori -konseptien hyödyntämistä multimodaalisissa logistiikkaketjuissa mm. kuljetus- ja vaihtoterminaaleja sekä rajanylityspaikkojen kehittämällä. Lisäksi pilotoidaan ympäristöystävällisiä kuljetusmuotoja ja selvitetään Botnian korridorin infrastruktuurin vaikutuksia teollisuuden ja aluetalouden kasvuun sekä luodaan yhteistyöverkosto logistiikka-alan toimijoille Botnian korridorin alueella. Hankkeen kulut olivat 39 569 euroa ja ministeriön vastinrahaosuus hankkeessa oli 16,1 %. Ministeriölle maksettiin partnereille kuuluva aluekehitysohjelman tukiosuus 16 202 euroa.

Ministeriö osallistui EU:n kolmivuotiseen 2011–2013 Älykkään liikenteen tavoiteohjelman HeEro-hankkeeseen autojen automaattisen hätäviestijärjestelmän eCall käyttöönottamiseksi. Kansallinen HeEro-hanke rahoitettiin yhteisrahoitteisesti konsortion kansallisten jäsenten liikenne- ja viestintäministeriön, sisäministeriön, Hätäkeskuslaitoksen, Teknologian tutkimuskeskus VTT:n ja Ramboll Finland Oy:n kesken ja lisäksi saatiin EU-rahoitusta. HeEro-hankkeen EU:lta saatua rahoitusta tuloutettiin vuosina 2011–2013 yhteensä 44 300 euroa. Hankkeen tukikelpoiset menot vuosina 2011–2014 olivat 93 167 euroa, josta EU korvaa 50 prosenttia. Hanketta jatkettiin Kreikan vuoksi puolella vuodella kesäkuun 2014 loppuun. Hankkeesta tuloutettiin EU:lta saatua rahoitusta vuonna 2014 loppumaksuna 700 euroa.

Ministeriö osallistui kansainväliseen liikennetutkimuksen rahoittajien ERANET Transport -verkostoitumishankkeeseen, joka toteutettiin kahdessa vaiheessa vuosina 2004–2012. TUV Rheinland Consulting on maksanut hankkeen koordinaattorina etukäteissuorituksia hankkeen ensimmäisessä vaiheessa vuosina 2004–2007 158 349 euroa, josta komission tilintarkastuksessa hyväksymiä kustannuksia oli 126 298 euroa. Tällöin ministeriölle jäi hankkeen lopputilityksessä palautettavaa 32 051 euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa ei laadittu, koska toiminnan tuotot jäivät alle miljoona euroa. Ministeriön yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ollut asetettu kustannusvastaavuustavoitetta.

1.5 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysissä selvitetään talouden kehitystä ja rakennetta. Tilinpäätöslaskelmat, joita ovat talousarvion toteutumalaskelma, tuotto- ja kululaskelma sekä tase esitetään, tilinpäätöksen luvuissa 2–4.

1.5.1 Rahoituksen rakenne

Ministeriöllä oli vuonna 2014 käytettävissään määrärahoja yhteensä 326,4 miljoonaa euroa, mikä oli 13,9 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Tähän vaikutti ennen kaikkea liikenteen tukemiseen ja ostopalveluihin käytettävissä olevien määrärahojen vähentyminen. Käytettävissä olleista määrärahoista 325,5 miljoonaa euroa oli liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan määrärahoja ja 0,9 miljoonaa euroa muiden hallinnonalojen liikenne- ja viestintäministeriölle osoittamia määrärahoja. Käytettävissä olevista määrärahoista oli edellisiltä vuosilta siirrettyä 230,2 miljoonaa euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 220,7 miljoonaa euroa.

Joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen oli käytettävissä jakamatonta ja ministeriölle vuoden 2014 tilijaottelussa osoitettua määrärahaa yhteensä 76,389 miljoonaa euroa ja 7,060 miljoonaa euroa vuodelta 2012 ja 2013 siirtyneitä määrärahoja.

Ministeriön käytettävissä oli joukkoliikenteen palvelujen ostoihin ja kehittämiseen 50,9 miljoonaa euroa, josta junien kaukoliikenteen ja Kemijärven yöjunaliikenteen ostojen osuus oli 37,3 miljoonaa euroa ja junien lähijunaliikenteen ostot 10,2 miljoonaa euroa.

Joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen ministeriön vastuulla on ollut jakamatonta, vuoden 2014 määrärahaa 31,319 miljoonaa euroa. Ministeriö on vahvistanut päätöksellään

5.3.2014 joukkoliikenteen rahoituksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskohtaiset kiintiöt. Tämän päätöksen mukaisesti ministeriö on osoittanut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten liikenteen vastuualueiden käyttöön alueellisen liikenteen palvelujen oston, hintavelvoitteisiin ja kehittämiseen tarkoitettua rahoitusta yhteensä 31,319 miljoonaa euroa.

Taulukko 20. Rahoituksen rakenne 2014

(1 000 euroa)	Edelliseltä vuodelta siirtynyt määrära- ha	Vuoden 2014 määrära- ha (TA+LTA)	Käytettä- vissä yhteensä	Käytetty
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	230 037	95 467	325 504	105 514
Hallinto ja toimialan yhteiset menot	7 549	23 885	31 434	21 454
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	6 958	20 644	27 602	19 367
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	591	1 154	1 745	0
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot		1 193	1 193	1 193
Eräät valtionavut		894	894	894
Liikenneverkko	202 440	1 000	203 440	31 000
Avustus Finavia Oyj:lle	1 100	0	1 100	0
Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	1 340	1 000	2 340	1 000
Finavia Oyj:n pääomittaminen	200 000	0	200 000	30 000
Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	17 114	69 955	87 069	50 441
Valtionavustus koulutuksesta		841	841	841
Alusinvestointien ympäristötuki	10 000	20 000	30 000	0
Luotsauksen hintatuki	1 150	4 200	5 350	4 259
Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen	5 964	44 914	50 878	45 341
Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	2 935	500	3 435	2 494
Sanomalehdistön tuki		500	500	500
Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen	2 935	0	2 935	1 994
Tutkimus		127	127	125
Ilmatieteen laitoksen toimintamenot		127	127	125
Muut hallinnonalat	158	741	898	147
Valtioneuvoston kanslia		400	400	1
Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminta		400	400	1
Ulkoasiainministeriön hallinnonala	158	340	498	145
Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	158	340	498	145
Ympäristöministeriön hallinnonala		1	1	1
Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot		1	1	1
Talousarviorahoitus yhteensä	230 195	96 208	326 402	105 661
Peruutettu:				
Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon 1 340 000 euroa (v. 2012)				
Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki 13 258,41 € (v. 2012)				
Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen 940 900,14 € (v. 2012)				
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha 591 000 € (v. 2013)				

1.5.2 Talousarvion toteutuminen

Tuloarviotilit

Kokonaistulokertymä oli 4,9 miljoonaa euroa. Tulokertymä kasvoi vuoteen 2013 verrattuna 3,8 miljoonaa euroa. Ilman siirrettyjen määrärahojen peruutuksia kertymä oli 2,0 miljoonaa euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muihin tuloihin oli budjetoitu ministeriölle 50 000 euroa. Tilinpäätöksessä tulokertymä oli 55 000 euroa. Tulot kasvoivat 3 942 euroa vuoteen 2013 verrattuna.

Siirrettyjen määrärahojen peruutukset olivat 2,9 miljoonaa euroa. Peruutukset koskivat seuraavia vuoden 2012 talousarviossa myönnettyjä kolmivuotisia määrärahoja: Valtioavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon 1 340 000 euroa, Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki 13 258 euroa, Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen 940 900 euroa. Vastaavat määrärahat on esitetty uudelleen budjetoivaksi vuoden 2015 lisätalousarviossa (pl. suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki). Lisäksi peruutettiin vuoden 2013 talousarviossa myönnetty kaksivuotinen määräraha Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha 0,6 miljoonaa euroa.

Osinkotuloja kirjattiin 1,9 miljoonaa euroa momentille Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot. Tulot sisälsi Finavia Oyj:n osinkoa 1,7 miljoonaa euroa ja Finnpiilot Pilotage Oy:n osinkoa 0,2 miljoonaa euroa.

Menoarviotilit

Määrärahoja käytettiin vuonna 2014 yhteensä 105,5 miljoonaa euroa, joka on 2,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013.

Ministeriön toimintamenoihin oli käytettävissä 27,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 talousarvion määrärahaa oli käytettävissä 20,6 miljoonaa euroa ja vuodelta 2013 siirtynyttä määrärahaa 7,0 miljoonaa euroa. Toimintamenoäärärahan käyttö oli 19,4 miljoonaa euroa ja vuodelle 2015 siirrettiin 8,2 miljoonaa euroa. Toimintamenoihin käytettiin 0,7 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Tutkimuksiin, ennakkointiin, arviointiin ja selvityksiin (TEAS-toiminta) toimintamenoista oli käytettävissä 2,9 miljoonaa euroa. TEAS-toimintaan käytettiin 2,0 miljoonaa euroa, joka oli 0,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013.

Toimintamenoäärarahasta käytettiin rakennustuotteiden markkinavalvontaan 50 000 euroa. Valvonnan toteutti Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ministeriön ja viraston välisen sopimuksen mukaisesti.

ICT ja media-alan tutkimus- ja kehittämistarpeita palvelevan osaamis- ja yhteistyöverkoston perustamiseen (FinICT) oli käytettävissä 0,4 miljoonaa euroa, josta käytettiin 0,2 miljoonaa euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan *tuottavuusmäärärahaa* oli käytettävissä 1,7 miljoonaa euroa. Määrärahaa ei käytetty ja sitä on tarkoitus kohdistaa Kieku-järjestelmän käyttöönotosta hallinnonalalla aiheutuviin menoihin vuonna 2015.

Avustukseen Finavia Oyj:lle vuoden 2013 neljännessä lisätalousarviossa myönnettiin 1,1 miljoonaa euroa Tampere-Pirkkala lentoaseman kakkostermiinalin korjausinvestoinnin toteuttamiseksi. Määrärahaa ei käytetty, koska hankkeen aloittaminen viivästyi.

Finavia Oyj:n pääomittamiseen myönnettiin vuoden 2013 kolmannessa lisätalousarviossa 200,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa saa käyttää pääomasijoitukseen Finavia Oyj:n oman pää-

oman vahvistamiseksi. Valtion omistaman Finavia Oyj:n on tarkoitus käynnistää Helsinki-Vantaan lentoaseman laajentamishanke. Pääomasijoitus toteutetaan vaiheittain viidessä erässä vuosina 2014–2015. Hanke on käynnistynyt ja määrärahaa maksettiin yhtiölle pääomasijoituksen ensimmäinen maksuerä 30,0 miljoonaa euroa 1.9.2014. Määrärahaa siirrettiin seuraavalle vuodelle pääomasijoituksen maksuerien 2–5 osuus 170,0 miljoonaa euroa.

Eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon oli käytettävissä 2,3 miljoonaa euroa valtionavustusta. Vuoden 2014 talousarviossa myönnetystä määrärahaa osoitettiin 0,7 miljoonaa euroa Seinäjoen ja 0,3 miljoonaa Mikkelin lentokentän rakenteiden ja laitteiden ylläpitomenoihin ja investointeihin. Vuodelta 2012 siirrettyä määrärahaa oli käytettävissä 1,3 miljoonaa euroa. Määräraha on tarkoitettu Vaasan lentoaseman lentorahtiasematason rakentamiseen. Määräraha jäi käyttämättä, koska hankkeen toteuttaminen on viivästynyt. Määräraha on esitetty uudelleen budjetoitavaksi vuoden 2015 lisätalousarviossa. Vuoden 2015 talousarviossa momenttia tarkistettiin EU:n komission hyväksyntää koskevalla lausumalla. Avustusten myöntämiseen sekä enimmäismääriin vaikuttaa komission suuntaviivat valtiontuesta lentoasemille ja lentoyhtiölle (2014/C 99/03) ja niiden perusteella saatava komission hyväksyntä.

Alusinvestointien ympäristötukeen oli käytettävissä 30,0 miljoonaa euroa, josta 10,0 miljoonaa euroa oli vuodelta 2013 siirrettyä määrärahaa. Määrärahaa ei käytetty, koska alusten investointien toteuttamisen määräaika oli 31.12.2014 ja sen jälkeen varustamot voivat vasta toimittaa maksatushakemukset.

Luotsauksen hintatukeen oli käytettävissä 5,3 miljoonaa euroa, josta käytettiin 4,3 miljoonaa euroa Saimaan luotsaustoiminnan alijäämän kattamiseen. Käyttö oli 0,4 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Elokuu alusta lähtien Finnipilot Pilotage Oy on laskuttanut kansainvälisessä liikenteessä olevien vesialusten luotsausmaksut arvonnalisäverollisina silloin kun luotsauspalvelut on myyty muille suomalaisille tahoille kuin laivan omistajille tai laivoja operoiville yhtiöille. Hintatukeen on vastaavasti sisältynyt arvonnalisävero elokuun alusta lähtien. Arvonnalisäveron osuus oli 0,4 miljoonaa euroa. Luotsausmaksujen arvonnalisäverokäsittely muuttuu jälleen 1.2.2015 alkaen. Uudenmaan yritysvero toimiston yhtiön pyynnöstä antaman uuden ohjauksen mukaan luotsausmaksuihin voidaan soveltaa AVL 71 §:n 3 kohdan verottomuussäännöstä myös silloin, kun palvelut veloitetaan aluksen omistajan tai haltijan asiamieheltä. Seuraavalle vuodelle määrärahaa siirrettiin 1,1 miljoonaa euroa.

Valtionavustus koulutuksesta oli 841 000 euroa. Määrärahaa sai käyttää valtionavustusten maksamiseen rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Määräraha käytettiin kokonaisuudessaan avustukseen Kouvolan kaupungille.

Joukkoliikenteen palvelujen oston ja kehittämiseen käytettiin 45,3 miljoonaa euroa. Junien kaukoliikenteen ja Kemijärven yöjunaliikenteen oston käytettiin 34,0 miljoonaa euroa (2013: 33,5 miljoonaa euroa), junien lähiliikenteen oston 9,1 miljoonaa euroa (2013: 9,6 miljoonaa euroa), kehittämishankkeisiin ja liikkumisen ohjaukseen 0,02 miljoonaa euroa (2013: 0,2 miljoonaa euroa) ja lentoliikenteen palvelujen oston 0,7 miljoonaa euroa (2013: 1,5 miljoonaa euroa). Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen käytettiin 1,5 miljoonaa euroa (2013: 5,8 miljoonaa euroa). Vuodelle 2015 määrärahaa siirrettiin 5,5 miljoonaa euroa. Lentoliikenteen tukemisen edellyttämä reitille asetettava julkinen palveluvelvoite sekä vastaavien tukien maksaminen siirtyi lokakuussa Liikennevirastolle.

Valtionavustuksiin liikenne- ja viestintäalan yhteisöille ja museotoimintaan oli ministeriöllä käytettävissä 894 000 euroa. Mobilia-säätiön tuki 134 000 euroa osoitettiin tilijaottelussa ELY-keskukselle. Avustuksesta osoitettiin Kiinteistö Oy Tieliikennemuseolle 400 000 euroa, liikenne- ja viestintäalan museoille 385 000 euroa, liikennealan yhteisöille 25 000 euroa ja tietoyhteiskuntahankkeisiin 84 000 euroa. Kiinteistö Oy Tieliikennemuseolle Mobilia tieliikenteen valtakunnallisen erikoismuseon keskustalon peruskorjaukseen ja laajentamiseen myönnetyn avustuksen vuoksi ministeriön käytettävissä oleva määräraha ja sen käyttö oli 0,4 miljoonaa euroa edellisvuotta suurempi.

Sanomalehdistön tukeen käytettiin 500 000 euroa. Tuki on suunnattu ruotsin, saamen, karjalan ja romanin kielillä sekä viittomakielellä julkaistuille sanomalehdille ja verkkojulkaisuille sekä ruotsinkielisille uutispalveluille.

Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittämiseen oli käytettävissä siirrettyä määrärahaa 2,9 miljoonaa euroa. Määrärahasta käytettiin pilvipalveluiden kehitys- ja testausympäristön (Palvelupaja FORGE) perustamiseen 1,8 miljoonaa euroa, josta valtioavustus Digile Oy:lle oli 1,3 miljoonaa euroa ja ostopalveluiden hankinnat arvonlisäveroineen 0,6 miljoonaa euroa. Lisäksi määrärahasta käytettiin 0,2 miljoonaa euroa digitaalisten palveluiden kehittämiseen kasvu-, innovaatio-, digitaaliset palvelut ja evoluutiohankkeeseen (KIDE). Määrärahaa jäi käyttämättä lähes 0,9 miljoonaa euroa, joka on peruutettu. Määräraha on esitetty uudelleen budjetoitavaksi vuoden 2015 lisätalousarviossa samaan käyttötarkoitukseen kuin vuonna 2012. Momentin perusteluja laajennettiin vuoden 2013 ensimmäisessä lisätalousarviossa.

Ilmatieteen laitoksen toimintamäärärahasta ministeriön käyttöön osoitettu osuus käytettiin lähes kokonaan ministeriöön tehtyjen määräaikaisten virkasiirtojen aiheuttamiin henkilöstökuluihin.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenoihin oli käytettävissä 383,4 miljoonaa euroa. Momenttia käyttävät kaikki hallinnonalan virastot. Määräraha ylittyi 18,7 miljoonalla eurolla ja valtioneuvoston raha-asianvaliokunta puolsi 19,0 miljoonan euron arviomäärärahan ylityslupaa. Ministeriö käytti määrärahaa 1,2 miljoonaa euroa, joka on 0,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön oli käytettävissä ulkoasiainministeriön määrärahaa 0,5 miljoonaa euroa, josta käytettiin 0,1 miljoonaa euroa. Suomen Barents-puheenjohtajuuden (2013–2015) aikana yhteistyön painopisteenä on ollut liikennejärjestelmien kehittäminen Barentsin alueella (Joint Barents Transport Plan ja Road Map for the Barents Transport System Development). Suomen ja Venäjän välillä toteutettiin hanke uusien älykkään liikenteen ja älylogistiikan palveluiden sekä sähköisten informaatiojärjestelmien käytön edistämiseksi rajat ylittävässä liikenteessä Suomen ja Venäjän välillä (Helsinki–Pietari älyliikennekäytävän kehittäminen). Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriön Suomen kolmen puheenjohtajuuden (BEATA, CBSS ja NDPTL) nimissä järjestettiin ITS in Logistics in the Northern Dimension, Barents and Arctic Area -seminaari. Määrärahasta siirrettiin seuraavalle vuodelle 0,4 miljoonaa euroa hankkeiden Road Map for the Barents Transport System Development ja Rajaliikenteen ennakkovarauspalvelun pilotti Suomi-Venäjä rajalla toteuttamiseen.

Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoimintaan oli käytettävissä valtioneuvoston kanslian määrärahaa 0,4 miljoonaa euroa. Määräraha on osoitettu kahteen Arktisuuden mahdollisuudet teeman hankkeeseen. Liikenne- ja viestintäministeriö toimii teeman vastuuministerinä. Hankkeiden menot ajoittuvat vuosille 2015–2016.

Valtuudet

Vuoden 2014 talousarviossa ei myönnetty uusia valtuuksia. Ministeriöllä on käytössä valtuusmenettely seuraavilla siirtomenomomenteilla: momentti 31.30.46. Alusinvestointien ympäristötuki sekä momentilla 31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (junien kauko- ja lähiliikenteen palvelujen ostoihin).

Alusinvestointien ympäristötukeen myönnettiin vuoden 2013 talousarviossa 30 miljoonaa euron valtuus nykyisin käytössä oleviin aluksiin tehtävien ympäristönsuojelua parantavien jälkiasennettavien laitteiden investointikustannusten tukemiseen. Valtuutta käytettiin vuonna 2013 7 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 talousarviossa uusittiin valtuus siltä osin kuin valtuutta ei ollut käytetty vuonna 2013. Uusittu määrä oli 23,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 toisessa lisätalousarviossa momentin perusteluja täydennettiin siten, että siltä osin kuin valtuutta ei ollut käytetty, sitä saatiin käyttää sitoumuksien tekemiseen varustamoiden uudisalusinvestointien tukemiseen. Vuonna 2014 käytettävissä ollut valtuus käytettiin lähes kokonaan eli 22 983 miljoonaa euroa. Yhteensä jälkiasennettaviin investointeihin on myönnetty ja käytetty valtuut-

ta 22,5 miljoonaa euroa ja uudisalusinvestointeihin 7,483 miljoonaa euroa. Valtuuden käytöstä ei aiheutunut menoja vuonna 2014, kuten ei myöskään vuonna 2013 käytetystä valtuudesta. Menot aiheutuvat investointien toteuttamisen jälkeen maksatushakemusten myötä. Vuonna 2015 alusinvestointien ympäristötukien määräraharatarve on 30,0 miljoonaa euroa.

Junaliikenteen ostoihin aikaisempina vuosina käytetyistä valtuuksista (173,2 miljoonaa euroa) aiheutui vuonna 2014 menoja yhteensä 43,1 miljoonaa euroa, josta 34,0 miljoonaa euroa aiheutui junien kaukoliikenteen ostosta ja 9,1 miljoonaa euroa junien lähiliikenteen palvelujen ostosta. Näiden valtuuksien määräraharatarve vuonna 2015 on 47,5 miljoonaa euroa. Sopimukset VR-Yhtymä Oyj:n kanssa päättyvät vuonna 2015.

1.5.3 *Tuotto- ja kululaskelma*

Toiminnan tuotot olivat 0,4 miljoonaa euroa, joka on saman verran kuin vuonna 2013.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat 56 070 euroa (2013: 46 525 euroa). Tuotoista 55 000 euroa kertyi erillislakien mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Maksullisesta toiminnasta on raportoitu tarkemmin kohdassa 1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.

Vuokratuottoja ei ollut. Henkilöstöravintolalta ei edellisen vuoden tapaan peritty vuokraa.

Muihin toiminnan tuottoihin sisältyi yhteistoiminnan kustannusten korvauksia 213 636 euroa (2013: 213 139). Yhteistoiminnan kustannusten korvauksiin sisältyy EU:lta saatuja matkakustannusten korvauksia yhteensä 149 773 euroa. EU-neuvoston korvaamat matkakulut 90 570 euroa käsitellään yhteistoiminnan kustannusten korvauksena valtion virastoilta ja laitoksilta, koska korvaus tilitetään ministeriölle Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kautta. Muut yhteistoiminnan kustannusten korvaukset valtion virastoilta ja laitoksilta olivat 40 000 euroa ja muilta 23 863 euroa. Muihin tuottoihin sisältyy valtion televisio- ja radiorahastolta saadut tuotot 131 987 euroa (2013: 107 267 euroa). Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista on raportoitu kohdassa 1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.

Toiminnan kulut, yhteensä 20,5 miljoonaa euroa, olivat 0,7 miljoonaa euroa edellisvuotta pienemmät. Tämä johtui pääasiassa palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen vähentymisestä. Henkilöstökulut vähentyivät 0,2 miljoonaa euroa ja olivat 12,1 miljoonaa euroa. Vuokriin käytettiin 0,04 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2013. Palvelujen ostoihin käytettiin 4,5 miljoonaa euroa, joka oli 0,5 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostot vähentyivät lähes 0,5 miljoonaa euroa.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavarojen ostot olivat samalla tasolla kuin vuonna 2013. Muut kulut vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,08 miljoonaa euroa. Sisäiset kulut olivat 0,5 miljoonaa euroa, joihin sisältyi yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksia valtion virastoille ja laitoksille 0,4 miljoonaa euroa ja yhteistoiminnan kustannusten korvauksia valtion virastoille ja laitoksille 0,1 miljoonaa euroa.

Rahoitustuotot 3,4 miljoonaa euroa (2013: 14,82 euroa) sisältävät osinkoja 1,9 miljoonaa euroa, josta Finavian Oyj:n osinkoa 1,7 miljoonaa ja Finnipilot Pilotage Oy:n osinkoa 0,2 miljoonaa euroa. Lisäksi rahoitustuottoihin kirjattiin 1,4 miljoonaa euroa Finavia Oyj:n omistaman säähavaintopalvelujärjestelmän valtiolle siirron yhteydessä. Finavia Oyj:n yhtiökokous päätti 24.3.2014 jakaa osakkeenomistajille varoja osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n mukaisena varojen jakamisena sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta siten, että säähavaintojärjestelmä-laitteiden ja -ohjelmistojen vuosina 2012 ja 2013 valmistuneet osat siirretään Suomen valtiolle liikenne- ja viestintäministeriön hallintaan 30.4.2014 tilinpäätöksen mukaisesta käyvästä arvosta 1 434 532 euroa. Ministeriö siirsi laitteet ja ohjelmistot päätöksensä 22.4.2014 mukaisesti välittömästi Ilmatieteen laitoksen hallintaan 30.4.2014 lukien. Edellisenä vuonna rahoitustuotot sisälsivät vain korkotuottoja.

Rahoituskulut 37,64 euroa (2013: 190,75 euroa) sisälsi viivästyskorkoja.

Satunnaiset tuotot 1 348 euroa (2013: 1 597 euroa) muodostuvat saaduista vahingonkorvauksista. *Satunnaisia kuluja* ei ollut.

Siirtotalouden kulut olivat yhteensä 54,2 miljoonaa euroa (vuonna 2013: 85,7 miljoonaa euroa), josta käytettiin joukkoliikennepalveluiden ostoihin ja kehittämiseen 45,3 miljoonaa euroa, Kouvolan kaupungille rautatieliikenteen ammatilliseen koulutuksen kustannuksiin 0,8 miljoonaa euroa, sanomalehdistön tukeen 0,5 miljoonaa euroa, luotsauksen hintatukeen 4,3 miljoonaa euroa ja avustuksina yksityisille lentokentille 1,0 miljoonaa euroa. Lisäksi kuluihin sisältyi valtionavustus pilvipalveluiden kehitys- ja testausympäristön rakentamiseen 1,3 miljoonaa euroa ja muita valtionavustuksia ja kansainvälisille järjestöille maksettuja rahoitusosuuksia 1,0 miljoonaa euroa. Siirtotalouden kulujen laskuun vaikutti pääasiassa se, että vuonna 2013 maksettiin alusinvestointien ympäristötukea 28,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 ympäristötuen maksatuksia ei ollut vaan ne kohdistuvat vuodelle 2015. Sektoreittain siirtotalouden kulut jakautuivat seuraavasti: kulut kunnille ja kuntayhtymille 4,9 %, elinkeinoelämälle 92,7 %, voittoa tavoittelemattomille yhteisöille 2,2 % ja muille 0,2 %. Käyttötalouteen kuluista kohdistui 96,3 % ja pääomatalouteen 3,7 %. *Siirtotalouden tuottoja* ei ollut, kuten ei edelliskään vuonna.

Suoritetut arvonlisäverot olivat 1,3 miljoonaa euroa (2013: 1,5 miljoonaa euroa). *Perittyjä arvonlisäveroja* oli 3 409 euroa.

Vuoden 2014 *kulujäämä* oli 72,2 miljoonaa euroa (2013: 108,0 miljoonaa euroa). Kulujäämän pienenemiseen vaikutti varsinkin siirtotalouden kulujen vähentyminen vuodesta 2013.

1.5.4 Tase

Ministeriön omaisuus oli yhteensä 507,8 miljoonaa euroa. Omaisuus muodostuu pääasiassa käyttöomaisuusarvopapereista, joiden arvo oli 507,6 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 200,0 miljoonaa euroa edellisvuotta suurempi.

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset sisältää kolmen valtion kokonaan omistaman yhtiön Finavia Oyj:n, Finnipilot Pilotage Oy:n ja Yleisradio Oy:n omistusten arvon. Edelliseen vuoteen verrattuna arvo lisääntyi 200,0 miljoonaa euroa Suomen valtion Finavia Oyj:hin tekemän pääomasijoituksen vuoksi. Valtioneuvoston yleisistunto on päätöksellään 21.8.2014 oikeuttanut liikenne- ja viestintäministeriön korottamaan Finavia Oyj:n omaa pääomaa yhteensä 200,0 miljoonalla eurolla. Yhtiö kirjasi pääomasijoituksen kokonaisuudessaan sijoitetun oman pääoman rahastoon ja ministeriön taseeseen sijoitus kirjattiin vastaavasti sijoitukseksi yhtiöön käyttöomaisuusarvopapereihin.

Lyhytaikaiset saamiset sisälsivät myyntisaamisia 15 310 euroa, joka oli 17 065 euroa edellisvuotta vähemmän. Siirtosaamisia oli 61 282 euroa, josta korkosaamisena on TAP-yhtiöt Oy:n tileistä poistetun lainan korko 16 386,58 euroa. Lainan korkoa koskevien menettelyjen selvittäminen valtiovarainministeriön kanssa on edelleen kesken. Muita lyhytaikaisia saamisia oli 109 114 euroa, josta 67 456 euroa oli saamisia Valtion televisio- ja radorahastolta. Lyhytaikaiset saamiset vähentyivät 26 301 euroa vuoteen 2013 verrattuna.

Lyhytaikainen vieras pääoma oli 175,3 miljoonaa euroa, joka oli 150,9 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Erä sisältää seuraavana tilikautena maksettaviin lyhennyksiin kirjatun 170,0 miljoonaa euroa, joka on em. Finavia Oyj:n pääomasijoituksen maksuerien 2–5 osuus. Ensimmäinen erä 30,0 miljoonaa euroa maksettiin 1.9.2014.

Ostovelat olivat 1,7 miljoonaa euroa, vähennystä edelliseen vuoteen oli 19,1 miljoonaa euroa. Vähennys johtui siitä, että vuonna 2013 ostoveloissa oli Liikennevirastolle maksettavia TEN-tukia. Siirtovelat 2,4 miljoonaa euroa muodostui lähes kokonaan lomapalkkavelasta.

Muut lyhytaikaiset velat sisälsivät edelleen jo vuosien 2012 ja 2013 tilinpäätöksiin sisältyneen TEN-tuen 0,7 miljoonaa euroa. Komissio on päättänyt 3.8.2012 unionin rahoitustuen myöntämisestä yhteistä etua koskevalle hankkeelle ”Rautatieyhteys Kouvola-Kotkan ja Haminan satamiin, parannustyöt ja uuden ratapihan rakennustyöt” –2007-FI-12010-P– Euroopan laajuisten liikenneverkkojen alalla (TEN-T) 10.12.2008 tehdyn päätöksen C(2008) 7887 muuttamisesta. Uusi päätös edellytti investointeja 35,53 miljoonalla eurolla. Päätökseen perustuen komissio on maksanut 19.11.2012 746 500 euron ennakkomaksun vuosien 2013–2015 investointeihin. Vuonna 2014 tehdyn loppuraportin mukaan toteutuneet kustannukset olivat 15,794 miljoonaa euroa, minkä johdosta komissio on käynnistänyt 26.1.2015 takaisinperinnän. Ministeriö palauttaa saadusta tuesta 486 398,06 euroa komissiolle. Loppuosa 260 101,94 euroa siirretään Liikennevirastolle.

1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Ministeriön johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävästä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Ministeriön sisäistä valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla mm. tarkoituksenmukaisten toimintaprosessien ja työnjaon, kontrollien, ohjeiden dokumentoinnin, koulutuksen sekä tiedonkulun avulla.

Vuonna 2013 toteutettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearviointi, jonka mukaan ministeriön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on hyvällä tasolla. Itsearvioinnissa esille tulleita tunnistettuja puutteita on korjattu. Muun muassa ministeriön hankintaohje valmistui kertomusvuonna. Vuonna 2014 ei tehty erillistä riskienhallinnan itsearviointia. Itsearviointiin sisältyviä osia on kuitenkin toteutettu VM-Baro-kyselyn, 360-arvioinnin sekä sidosryhmäkyselyn yhteydessä.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on arvioinut raportissaan 14/2014 hallinnonalan ohjausjärjestelmän toimivuutta. Raportissa on arvioitu hallinnonalan suunnittelua, johtamista, raportointia, laskentatoimintaa ja arviointijärjestelmiä sekä sisäistä valvontaa. Raportin mukaan liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonosalalla on kehitetty ohjausjärjestelmää valtionhallinnon yleisten kehittämislinjausten mukaisesti ja tehty myös oma-aloitteista kehittämistyötä. Hallinnonalan ohjausprosessissa on edetty suuntaan, jossa otetaan aiempaa paremmin huomioon hallitusohjelmassa edellytetyt toimenpiteet. Hallinnonalan ohjausjärjestelmän perusohjeistuksesta on kokonaisuutena huolehdittu melko hyvin, mikä on osaltaan antanut hyvät edellytykset ohjaukselle. Hallinnonosalalla on oltu aktiivisia myös tulohajauksen kehittämisessä. Raportissa todettiin kehittämistarpeita muun muassa strategia-asiakirjojen määrän ja sisällön suhteen, virastojen taloudellisuustavoitteiden asettamisessa, liikenneväylien kunnossapidon ja tasonparannustarpeiden priorisoinnin tekemisestä valtion budjetointimenettelyssä sekä uuden liikennepolitiikan toimintamallin mukaisten indikaattorien kehittämistä. Ministeriön asiantuntija- ja tutkimuspalveluhankintamenettelyjen osalta oli havaittu eräitä virheitä ja puutteita. Asiaan on kiinnitetty huomiota muun muassa ministeriön hankintaohjeiden päivittämisen yhteydessä.

Valtioneuvostotason konsernihankkeet kuten esimerkiksi OHRA-hanke vaikuttaen valtionhallinnon ohjausjärjestelmien uudistamiseen sekä valtioneuvoston hallintoyksikön perustaminen aiheuttavat ministeriölle haasteita uudistusten toimeenpanon kannalta. Myös ministeriön oma sisäinen uudelleenorganisointi liikennepolitiikan osaston sekä viestintäpolitiikan osaston osalta edellyttävät riittävää muutoshallintaa.

1.7 Arviointien tulokset

Arviointeja ei ole tehty vuonna 2014.

1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Vuoden 2014 aikana ei ole havaittu väärinkäytöksiä tai rikoksia eikä esitutkinnassa tai oikeuskäsittelyssä ole näitä koskevia asioita. Valtionavustusten takaisinperintöjä ei ole tehty.

2. Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2014	Vertailu Tilinpäätös-Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	0,00	1 297	1 297,44	0,00	100,00 %
11.04.01. Arvonlisävero	0,00	1 297	1 297,44	0,00	100,00 %
12. Sekalaiset tulot	1 151 393,35	2 961 425	2 966 425,34	5 000,00	100,17 %
12.31.99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	51 057,89	50 000	55 000,00	5 000,00	110,00 %
12.31.99.1. Liikenne- ja viestintäministeriön tulot	51 057,89	50 000	55 000,00	5 000,00	110,00 %
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 100 000,00	2 885 159	2 885 158,55	0,00	100,00 %
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	335,46	26 267	26 266,79	0,00	100,00 %
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	0,00	1 946 752	1 946 752,18	0,00	100,00 %
13.03.01 Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot (nettob)	0,00	1 946 752	1 946 752,18	0,00	100,00 %
13.03.01.1. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot	0,00	1 946 752	1 946 752,18	0,00	100,00 %
Tuloarviotilit yhteensä	1 151 393,35	4 909 475	4 914 474,96	5 000,00	100,10 %

Talousarvion toteutumalaskelma jatkuu

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA+ LTA:t)	Talousarvion 2014 määrärahojen		Tilinpäätös 2014	Vertailu talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2014	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	0,00	399 575	704,00	398 871,00	399 575,00	0,00	0,00	399 575,00	704,00	398 871,00
23.01.22. Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminta (siirtomääräraha 3 v)	0,00	399 575	704,00	398 871,00	399 575,00	0,00	0,00	399 575,00	704,00	398 871,00
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	150 600,00	340 000,00	40 000,00	300 000,00	340 000,00	0,00	157 642,52	497 642,52	144 575,77	353 066,75
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	150 600,00	340 000	40 000,00	300 000,00	340 000,00	0,00	157 642,52	497 642,52	144 575,77	353 066,75
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	314 257 422,77	95 466 677	59 461 596,15	36 005 080,68	95 466 676,83	0,00	230 036 995,77	322 916 995,77	102 926 756,54	217 105 080,68
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	20 731 000,00	20 644 000	12 409 411,19	8 234 588,81	20 644 000,00	0,00	6 957 608,31	27 601 608,31	19 367 019,50	8 234 588,81
31.01.21. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	591 000,00	1 154 000	0,00	1 154 000,00	1 154 000,00	0,00	591 000,00	1 745 000,00	0,00	1 154 000,00
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	1 306 422,77	1 192 677	1 192 676,83		1 192 676,83	0,00				
31.01.40. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	488 000,00	894 000	894 000		894 000	0,00				
31.01.40.1. Liikenne- ja viestintäalan museot	379 000,00	385 000	385 000,00		385 000,00	0,00				
31.01.40.2. Tietoyhteiskuntahankkeet	84 000,00	84 000	84 000,00		84 000,00	0,00				
31.01.40.4. Liikennealan yhteisöt	25 000,00	25 000	25 000,00		25 000,00	0,00				
31.01.40.6. Kiinteistö Oy Tieliikennemuseo	0,00	400 000	400 000,00		400 000,00	0,00				
31.10.40. Avustus Finavia Oyj:lle (siirtomääräraha 3 v)	1 100 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	1 100 000,00
31.10.41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000,00	1 000 000	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00	1 340 000,00	2 340 000,00	1 000 000,00	0,00
31.10.88. Finavia Oyj:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)	200 000 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	200 000 000,00	200 000 000,00	30 000 000,00	170 000 000,00
31.30.42. Valtionavustus koulutuksesta (siirtomääräraha 3 v)	841 000,00	841 000	841 000,00	0,00	841 000,00	0,00	0,00	841 000,00	841 000,00	0,00
31.30.46. Alusinvestointien ympäristötuki (siirtomääräraha 3 v)	38 000 000,00	20 000 000	0,00	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00	10 000 000,00	30 000 000,00	0,00	30 000 000,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA+ LTA:t)	Talousarvion 2014 määrärahojen		Tilinpäätös 2014	Vertailu talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2014	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
v)											
31.30.51. Luotsauksen hintatuki (siirtomääräraha 2 v)	4 200 000,00	4 200 000	3 109 506,15	1 090 493,85	4 200 000,00	0,00	1 149 541,32	5 349 541,32	4 259 047,47	1 090 493,85	
31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	45 500 000,00	44 914 000	39 389 942,74	5 524 057,26	44 914 000,00	0,00	5 964 024,47	50 878 024,47	45 340 708,80	5 524 057,26	
31.30.63.01. Junien lähiliikenteen palvelujen osto	9 700 000,00	9 100 000	8 004 724,35	1 095 275,65	9 100 000,00	0,00	1 090 683,63	10 190 683,63	9 095 407,98	1 095 275,65	
31.30.63.06. Lentoliikenteen palvelujen osto	1 500 000,00	1 770 000	630 581,10	1 139 418,90	1 770 000,00	0,00	36 018,90	1 806 018,90	666 600,00	1 139 418,90	
31.30.63.09. Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1 522 587,60	1 522 587,60	1 509 329,19	0,00	
31.30.63.10. Junien kaukoliikenteen osto	33 600 000,00	34 000 000	30 735 237,29	3 264 762,71	34 000 000,00	0,00	3 314 734,34	37 314 734,34	34 049 971,63	3 264 762,71	
31.30.63.12. Kehittämishankkeet	700 000,00	44 000	19 400,00	24 600,00	44 000,00	0,00	0,00	44 000,00	19 400,00	24 600,00	
31.40.42. Sanomalehdistön tuki (kiinteä määräraha)	500 000,00	500 000	500 000,00		500 000,00	0,00					
31.40.43. Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	2 934 821,67	2 934 821,67	1 993 921,53	0,00	
31.50.01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	0,00	127 000	125 059,24	1 940,76	127 000,00	0,00	0,00	127 000,00	125 059,24	1 940,76	
31.50.01.1. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot	0,00	127 000	125 059,24	1 940,76	127 000,00	0,00	0,00	127 000,00	125 059,24	1 940,76	
35 Ympäristöministeriön hallinnonalan											
35.01.29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	0,00	1 200	1 200,00		1 200,00	0,00					
Määrärahatilit yhteensä	314 408 022,77	96 207 451,83	59 503 500,15	36 703 951,68	96 207 451,83	0,00	230 194 638,29	323 814 213,29	103 072 036,31	217 857 018,43	

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €)							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)						
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2014 valtuudet			Uusittavissa 2015 TA:ssa	Talousarvio-menot 2014	Määräraha-tarve 2015	Määräraha-tarve 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
				Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä							
31.30.46. Alusinvestointien ympäristötuki	7 008		22 992	22 992	22 984	8	8		29 992				29 992
Aikaisempien vuosien valtuudet	7 008								7 008				7 008
Vuonna 2014 käytettävissä olevat valtuudet			22 992	22 992	22 984	8	8		22 984				22 984
31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen	173 200							43 145	47 455				47 455
Aikaisempien vuosien valtuudet	173 200							43 145	47 455				47 455
Yhteensä	180 208		22 992	22 992	22 984	8	8	43 145	77 447				77 447

3. Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2014 - 31.12.2014		1.1.2013 - 31.12.2013	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	56 070,00		46 525,00	
Muut toiminnan tuotot	<u>369 851,10</u>	425 921,10	<u>351 480,26</u>	398 005,26
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	345 986,82		335 908,66	
Henkilöstökulut	12 056 203,50		12 264 782,96	
Vuokrat	2 186 433,94		2 149 829,02	
Palvelujen ostot	4 482 561,36		4 934 253,28	
Muut kulut	853 479,46		934 007,92	
Poistot	18 558,75		16 663,51	
Sisäiset kulut	<u>524 920,09</u>	<u>-20 468 143,92</u>	<u>555 144,99</u>	<u>-21 190 590,34</u>
JÄÄMÄ I		-20 042 222,82		-20 792 585,08
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 381 284,18		14,82	
Rahoituskulut	<u>-37,64</u>	3 381 246,54	<u>-190,75</u>	-175,93
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	1 348,44		1 597,22	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	1 348,44	<u>-10 000,00</u>	-8 402,78
JÄÄMÄ II		-16 659 627,84		-20 801 163,79
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kunnille	1 857 271,29		6 191 836,41	
Siirtotalouden kulut kuntayhtymille	822 157,90		0,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	50 183 907,08		78 215 912,95	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	1 204 820,00		1 283 000,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	87 950,00		36 328,00	
Siirtotalouden kulujen palautukset	<u>0,00</u>	<u>-54 156 106,27</u>	<u>-335,46</u>	<u>-85 726 741,90</u>
JÄÄMÄ III		-70 815 734,11		-106 527 905,69
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	3 409,44		0,00	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-1 345 875,52</u>	<u>-1 342 466,08</u>	<u>-1 494 970,87</u>	<u>-1 494 970,87</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-72 158 200,19</u>		<u>-108 022 876,56</u>

4. Tase

	31.12.2014		31.12.2013	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	<u>12 255,18</u>	12 255,18	<u>23 299,93</u>	23 299,93
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>507 599 345,34</u>	<u>507 599 345,34</u>	<u>307 599 345,34</u>	<u>307 599 345,34</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ		507 611 600,52		307 622 645,27
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	15 310,00		32 375,00	
Siirtosaamiset	61 282,07		99 561,68	
Muut lyhytaikaiset saamiset	109 113,66		135 414,33	
Ennakomaksut	<u>9 920,00</u>	<u>195 625,73</u>	<u>0,00</u>	<u>267 351,01</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		<u>195 625,73</u>		<u>267 351,01</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>507 807 226,25</u>		<u>307 889 996,28</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	1 354 430 821,18		1 354 430 821,18	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-1 070 975 237,79		-1 065 991 432,21	
Pääoman siirrot	121 174 860,87		103 039 070,98	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	<u>-72 158 200,19</u>	332 472 244,07	<u>-108 022 876,56</u>	283 455 583,39
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	170 000 000,00		0,00	
Saadut ennakot	0,00		700,00	
Ostovelat	1 688 431,71		20 752 921,40	
Kirjanpitoyksikköjen väliset tilitykset	261 507,68		267 987,87	
Edelleen tilittävät erät	212 687,68		213 438,03	
Siirtovelat	2 425 855,11		2 452 865,59	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>746 500,00</u>	<u>175 334 982,18</u>	<u>746 500,00</u>	<u>24 434 412,89</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>175 334 982,18</u>		<u>24 434 412,89</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>507 807 226,25</u>		<u>307 889 996,28</u>

5. Liitetiedot

Luettelo vuoden 2014 tilinpäätöslaskelmien liitteenä annettavista tiedoista:

- Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus
- Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot
- Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5: Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat
- Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
- Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15: Velan muutokset
- Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ja vertailtavuudessa ei ole olennaisia tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta edelliseen tilinpäätökseen vaikuttavia seikkoja koskevia tietoja, jotka eivät välittömästi ilmene tilinpäätöksen laadintaa koskevista säännöksistä ja valtiovarainministeriön määräyksistä tai eivät ole yleisesti tunnettuja hyvän kirjanpitoavan asettamia vaatimuksia.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2014	Vertailu Tilinpäätös-Talousarvio	Toteutuma %
13.03.01.1. Bruttotulot	0,00		1 946 752,18	1 946 752,18	
Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot (nettob)			0,00	0,00	
Bruttotulot	0,00	1 946 752	1 946 752,18	0,00	100,00 %

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2014 määrärahojen		Tilinpäätös 2014	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2014	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
31.01.01 Bruttomenot	21 064 746,05		12 757 525,94		20 992 114,75					19 715 134,25	
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	333 746,05		348 114,75		348 114,75					348 114,75	
Nettomenot	20 731 000,00	20 644 000	12 409 411,19	8 234 588,81	20 644 000,00	0,00	6 957 608,31	27 601 608,31	19 367 019,50	8 234 588,81	
31.01.29 Bruttomenot	1 323 294,02										
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	16 871,25										
Nettomenot	1 306 422,77										
31.50.01 Bruttomenot	0,00		125 059,24		127 000,00					125 059,24	
Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	0,00		0,00		0,00					0,00	
Nettomenot	0,00	127 000	125 059,24	1 940,76	127 000,00	0,00	0,00	127 000,00	125 059,24	1 940,76	

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	383 438 000	18 712 521,28	5
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	383 438 000	18 721 521,28	5
Pääloukka yhteensä	383 438 000	18 712 521,28	5

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Tilijaottelu	Yhteensä
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala			2 885 158,55
2012			2 294 158,55
31.10.41.	Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	1 340 000,00	
31.30.63.09.	Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki	13 258,41	
31.40.43.	Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen	940 900,14	
2013			591 000,00
31.01.21.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	591 000,00	
Pääloukat yhteensä			2 885 158,55
Vuosi 2012			2 294 158,55
Vuosi 2013			591 000,00

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2014	2013
Henkilöstökulut	9 887 879,04	10 166 505,19
Palkat ja palkkiot	9 920 911,53	10 104 943,04
Tulosperusteiset erät	-	-
Lomapalkkavelan muutos	-33 032,49	61 562,15
Henkilösivukulut	2 168 324,46	2 098 277,77
Eläkekulut	1 898 192,38	1 845 949,67
Muut henkilösivukulut	270 132,08	252 328,10
Yhteensä	12 056 203,50	12 264 782,96
Johdon palkat ja palkkiot, josta	506 064,55	495 044,07
- tulosperusteiset erät	-	-
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	5 284,31	5 280,00
Johto	960,00	960,00
Muu henkilöstö	4 324,31	4 320,00

Johdon palkkioihin sisältyy Saimaan kanavavaltuutetun palkkio. Vuoden 2013 lukua on tarkistettu vastaavasti.

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole suunnitelman mukaisten poistojen perusteita eikä niiden muutoksia.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistoja.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2014	2013	Muutos 2014-2013
Korot euromääräisistä saamisista	0,00	14,82	-14,82
Osingot	1 946 752,18	0,00	1 946 752,18
Muut rahoitustuotot	1 434 532,00	0,00	1 434 532,00
Rahoitustuotot yhteensä	3 381 284,18	14,82	3 381 269,36

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole talousarviotaloudesta annettuja lainoja.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kappale- määrä	Markkina- arvo	31.12.2014			Saadut osingot	31.12.2013	
			Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %		Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet						1 946 752,18		307 599 345,34
Finavia Oyj	7 400 000	-	487 689 063,49	100,0	-	1 707 254,00		287 689 063,49
Finnpilot Pilotage Oy	80 000	-	12 033 795,70	100,0	-	239 498,18		12 033 795,70
Yleisradio Oy Ab	4 683 146	-	7 876 486,15	100,0	-	0,00		7 876 486,15
Osakkeet ja osuudet yhteensä			507 599 345,34			1 946 752,18		307 599 345,34

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2014	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	170 000 000,00	0,00	0,00	170 000 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	170 000 000,00	0,00	0,00	170 000 000,00

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut**Myönnetyt takaukset ja takuut**

Sektori	31.12.2014	31.12.2013	Muutos 2014-2013
Yritykset ja asuntoyhteisöt			
Laki Ilmailulaitoksen toiminnan muuttamisesta osakeyhtiöksi (877/2009), 5 § 2 mom./Finavia ¹¹	142 473 922,27	157 239 461,69	-14 765 539,42
Takaukset ja takuut yhteensä	142 473 922,27	157 239 461,69	-14 765 539,42

Myönnetyt takaukset ja takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo €	Jakauma %	Tilinpäätöspäivän kurssi €
Euro	142 473 922,27	100,0	
Yhteensä	142 473 922,27	100,0	

¹¹ Takausten määrä ei sisällä Finavia Oyj:tä edeltäneen Ilmailulaitoksen tytäryhtiöidensä puolesta antamia takauksia, joiden määrä 31.12.2014 oli 41 763 390,24 euroa. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä takausten määränä 31.12.2013 esitettiin 202 070 775,47 euroa; luku sisälsi 44 831 313,78 euroa Ilmailulaitoksen tytäryhtiöidensä puolesta antamia takauksia.

Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut jatkuu

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2014	Määrärahatarve 2015	Määrärahatarve 2016	Määrärahatarve 2017	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	2 611 332,68	2 261 936,32	1 744 428,84	1 744 428,84	7 704 560,71	13 455 354,71

Liikenne- ja viestintäministeriön toimitilojen vuokrasopimukset siirtyvät Valtioneuvoston kansliaan 1.3.2015 alkaen.

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2014	Määrärahatarve 2015	Määrärahatarve 2016	Määrärahatarve 2017	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
- LVM/544/11/2013/27.6.2013 Sopimus Palvelupaja FORGE:n IaaS-kokonaisuuden toteutuksesta CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n ja liikenne- ja viestintäministeriön välillä	564 270,11	598 299,03	0,00	0,00	0,00	598 299,03
Yhteensä	3 175 602,79	2 860 235,35	1 744 428,84	1 744 428,84	7 704 560,71	14 053 653,74

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole taseeseen sisältymättömiä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole velan muutoksia.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio**Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)**

Velkojen juoksuaika	2014			2013		Käypä arvo
	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	%	
0 - 1 vuotta	170 000 000,00	100,00	170 000 000,00	0,00	0	0,00
Velat yhteensä	170 000 000,00		170 000 000,00	0,00		0,00

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2014	0,38

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Menomomenttien käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

<p>Momentti 24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö</p> <p>Talousarviossa päätetty momentin käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön sekä Venäjä-toimintaohjelman toimeenpanon tukemiseen liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen.</p>	<p>Lkp-ryhmä</p> <p>43 Palvelujen ostot 93 Suoritetut arvonlisäverot</p> <p>Yhteensä</p>	<p>4.13.24.90.68 Euroa</p> <p>95 555,02 9 020,75</p> <p>104 575,77</p>	<p>24.90.68. Euroa</p> <p>34 064,35 5 935,65</p> <p>40 000,00</p>	<p>Yhteensä Euroa</p> <p>129 619,37 14 956,40</p> <p>144 575,77</p>
<p>Momentti 31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenomomentti</p> <p>Talousarviossa päätetty momentin käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää vastikkeettomien menojen maksamiseen kansainvälisille yhteisöille.</p>	<p>Lkp-ryhmä</p> <p>82 Siirtotalouden kulut</p> <p>Yhteensä</p>	<p>31.01.01. Euroa</p> <p>87 950,00</p> <p>87 950,00</p>	<p>Yhteensä Euroa</p> <p>87 950,00</p> <p>87 950,00</p>	
<p>Momentti 31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen</p> <p>Talousarviossa päätetty momentin käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.</p>	<p>Lkp-ryhmä</p> <p>43 Palvelujen ostot</p> <p>Yhteensä</p>	<p>31.30.63. Euroa</p> <p>19 400,00</p> <p>19 400,00</p>	<p>Yhteensä Euroa</p> <p>19 400,00</p> <p>19 400,00</p>	
<p>Momentti 31.40.43. Digitaalisten palveluiden toimintaympäristön kehittäminen</p> <p>Talousarviossa päätetty momentin käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää digitaalisten palveluiden kehittämishankkeisiin.</p>	<p>Lkp-ryhmä</p> <p>40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat 41 Henkilöstökulut 43 Palvelujen ostot 45 Muut kulut 93 Suoritetut arvonlisäverot</p> <p>Yhteensä</p>	<p>4.12.31.40.43 Euroa</p> <p>1 570,00 5 867,54 595 049,61 1 592,09 137 042,29</p> <p>741 121,53</p>	<p>Yhteensä Euroa</p> <p>1 570,00 5 867,54 595 049,61 1 592,09 137 042,29</p> <p>741 121,53</p>	

6. Allekirjoitukset

Hyväksymme liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöksen vuodelta 2014.

Helsingissä 13. maaliskuuta 2015

Paula Risikko
Liikenne- ja kuntaministeri

Krista Kiuru
Opetus- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Valtionalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . .2015